

618.mál, þskj.1049.

Tillaga til þingsályktunar
um fullgildingu samnings milli
ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Marokkós.
(Lögð fyrir Alþingi á 122. löggjafarþingi 1997-98.)

Tillaga til þingsályktunar
um fullgildingu samnings milli
ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Marokkós.
(Lögð fyrir Alþingi á 122. löggjafarþingi 1997-98.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda fyrir Íslands hönd samning milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og konungsríkisins Marokkós sem undirritaður var í Genf 19. júní 1997.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Með þingsályktunartillögu þessari er leitað heimildar Alþingis til fullgildingar á samningi milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) og konungsríkisins Marokkós sem undirritaður var í Genf 19. júní 1997. Megintexti samningsins er prentaður á íslensku sem fylgiskjal I með þingsályktunartillögu þessari, viðauki I er prentaður sem fylgiskjal II og viðauki II sem fylgiskjal III.

Á þessum áratug hafa EFTA-ríkin lokið gerð fríverslunarsamninga við 13 ríki. Ferli þetta hófst við lok kalda stríðsins 1989 með gerð fríverslunarsamninga við ríki Mið- og Austur-Evrópu og síðar við Tyrkland og Ísrael. Á síðustu árum hafa EFTA-ríkin einbeitt sér meðal annars að gerð fríverslunarsamninga við ríki Norður-Afríku og Miðausturlanda. Fríverslunarsamningurinn við Marokkó er fyrsti samningurinn sem lokið er í þeirri lotu. Nú standa yfir viðræður um gerð fríverslunarsamninga við Túnis og við PLO, þ.e. Þjóðarráð Palestínu (Palestinian National Authority) sem fer með stjórnvöld á Vesturbakkanum og Gaza-svæðinu. Samningaviðræður við Kýpur hefjast innan skamms og væntanlega einnig fljótlega við Líbanon og Jórdaníu. Þá er unnið að gerð samstarfsyfirlýsingar við samstarfsráð Persaflóaríkja (Gulf Co-operation Council), en að því standa Barein, Kúveit, Óman, Sameinuðu arabísku furstadæmin, Sádi-Arabía og Katar.

EFTA-ríkin gera fríverslunarsamninga við ríki utan Evrópu á grundvelli ákvörðunar sem tekin var á ráðherrafundi EFTA-ríkjanna í Bergen í júní 1995. Ástæðan fyrir þessari ákvörðun ráðherrafundarins var að tryggja að fyrirtæki í EFTA-ríkjum yrðu ekki verr sett en fyrirtæki í ríkjum Evrópusambandsins í viðskiptum sínum við fyrirtæki í viðkomandi landi.

Viðræður við Marokkó hófust í kjölfar undirritunar samstarfsyfirlýsingar við Marokkó á ráðherrafundi EFTA-ríkjanna sem haldinn var í Zermatt í Sviss í desember 1995. Tilgangurinn með gerð fríverslunarsamningsins við Marokkó er að tryggja jafnvægi milli EFTA-ríkjanna og Evrópusambandsríkjanna í viðskiptum við Marokkó. Evrópusambandið og Marokkó hafa lokið gerð samnings um fríverslun sín á milli. EFTA-ríkin vilja taka þátt í þeirri viðleitni Evrópusambandsins að stuðla að stjórn mála á stjórnmálalegum stöðugleika og atvinnuþróun í löndunum við sunnanvert Miðjarðarhaf í því skyni að skapa eitt allsherjar fríverslunarsvæði milli Evrópusambandsríkjanna og EFTA-ríkjanna annars vegar og Miðjarðarhafslandanna hins vegar eigi síðar en árið 2010. Gerð fríverslunarsamnings milli EFTA-ríkjanna og Marokkós er skref í þessa átt.

Fríverslunarsamningurinn við Marokkó er hliðstæður öðrum fríverslunarsamningum sem EFTA-ríkin hafa gert. Meginfyrirmyndir þessa samnings eru fríverslunarsamningar EFTA-ríkjanna við Eystrasaltsríkin sem undirritaðir voru á árinu 1995 og Alþingi samþykkti í desember sama ár. Samningurinn, eins og aðrir fríverslunarsamningar, fjallar m.a. um meðferð tolla og samsvarandi gjalda, upprunareglur og samvinnu um tollaframkvæmd, ríkiseinokun, tæknilegar reglugerðir, greiðslur og yfirfærslur, opinber innkaup, vernd hugverka, samkeppni fyrirtækja, ríkisaðstoð, undirboð og erfiðleika vegna greiðslujafnaðar svo það helsta sé nefnt. Skv. 41. gr. samningsins öðlast hann gildi þegar öll EFTA-ríkin hafa fullgilt hann og afhent fullgildingarskjölin vörsluaðila samningsins sem er ríkisstjórn Noregs.

Samningurinn kveður á um fríverslun milli EFTA-ríkjanna og Marokkós með iðnaðarvörur sem taldar eru upp í 25.-97. kafla tollskrárinnar. Samningurinn felur í sér að frá og með gildistöku hans fella EFTA-ríkin og Marokkó niður alla innflutningstolla og gjöld á iðnaðarvörum sem upprunnar eru í aðildarríkjum samningsins. Undantekning er gerð frá þessu varðandi vörur sem upprunnar eru í EFTA-ríkjunum og taldar eru upp í töflum A, B, C, D og E í viðauka III við samninginn. Tollar og gjöld á þessar iðnaðarvörur falla hins vegar niður í áföngum á allt að tólf árum eftir gildistöku samningsins.

Í viðauka II við fríverslunarsamninginn skuldbinda EFTA-ríkin og Marokkó sig til að fella niður alla tolla og samsvarandi gjöld á sjávarafurðir frá og

með gildistöku samningsins. Þó hefur Marokkó aðlögunartíma í 4-9 ár til að fella niður tolla á fisktegundum sem taldar eru upp í töflum 2-8 í viðaukanum. Við gildistöku samningsins veitir Marokkó tollfrjálsan innflutningskvóta á fiskimjöli og tollar á ferskvatnsfiski lækka í 2,5% af grunntolli að undanskildum silungi en tollar á honum lækka í 30% af grunntolli eigi síðar en 1. janúar árið 2000.

Telja verður að verulegur árangur hafi náðst um fríverslun með fisk og fiskafurðir í samningnum við Marokkó, en þetta er í fyrsta sinn sem Marokkó veitir seljendum sjávarafurða tollfrjálsan aðgang að markaði sínum.

Varðandi viðskipti með landbúnaðarafurðir lýsa samningsríkin sig reiðubúin, að því marki sem stefna þeirra í landbúnaðarmálum leyfir, að stuðla að samstilltri þróun viðskipta með landbúnaðarafurðir, sbr. 1. mgr. 12. gr. samningsins. Í 2. mgr. 12. gr. samningsins segir: „Til þess að ná þessum markmiðum hefur hvert EFTA-ríki gert tvíhliða samning við Marokkó til að greiða fyrir viðskiptum með landbúnaðarafurðir“. Bókun um landbúnaðarmál milli lýðveldisins Íslands og konungsríkisins Marokkós er prentuð á íslensku sem fylgiskjal IV með þingsályktunartillögu þessari, en þessi bókun fjallar fyrst og fremst um innflutning á ávöxtum. Skv. 8. gr. bókunarinnar öðlast hún gildi á sama degi og samningurinn milli EFTA-ríkjanna og Marokkós.

Viðskipti Íslands og Marokkós hafa ekki verið mikil að vöxtum. Á meðfylgjandi töflu má sjá þróun þessara viðskipta á árunum 1994-97.

Útflutningur í millj. kr.

Vörutegund	1994	1995	1996	1997
Fiskvinnsluvélar	0	0	2,0	
Aðrar iðnaðarvörur	23,6	0	0,2	63,7
Annað	0	0	0,6	
Samtals	23,6	0	2,8	63,7

**Innflutningur
í millj. kr.**

Vörutegund	1994	1995	1996	1997
Grænmeti og ávextir	11,2	7,8	14,7	6,9
Korkur og trjáviður	0	0,2	1,5	0,9
Fatnaður	8,6	19,6	23,8	20,7
Samtals	19,8	27,6	40,0	28,5

Fylgiskjal I.

**SAMNINGUR
MILLI
EFTA-RÍKJANNA
OG
KONUNGRÍKISINS
MAROKKÓS**

FORMÁLSORÐ

Lýðveldið Ísland, Furstadæmið Liechtenstein, Konungsríkið Noregur, Ríkjasambandið Sviss (hér á eftir nefnd EFTA-ríkin)

og

Konungsríkið Marokkó (hér á eftir nefnt Marokkó),

1. sem hafa í huga mikilvægi þeirra tengsla sem eru milli EFTA-ríkjanna og Marokkós, einkum yfirlýsingar um samvinnu sem var sem var undirrituð í Zermatt í desember 1995, og eiga þá ósk sameiginlega að styrkja þessi tengsl og koma þannig á nánum og varanlegum tengslum,
2. sem vísa til þess ásetnings síns að stuðla á virkan hátt að efnahagssamruna Evrópu og Miðjarðarhafslanda og lýsa sig tilbúin til að leita sameiginlegra leiða og aðferða til að styrkja þá þróun,
3. sem árétta stuðning sinn við fjölflokkalýðræði er byggist á lögum, mannréttindum og grundvallarfrelsi og vísa til meginreglna sáttmála Sameinuðu þjóðanna,
4. sem æskja þess að skapa hagstæð skilyrði fyrir þróun og fjölbreytni í viðskiptum sín á milli og aukna samvinnu, bæði viðskiptalega og efnahagslega, á sviðum þar sem samningsríkin eiga sameiginlegra hagsmuna að gæta, á grundvelli jafnréttis, gagnkvæms ávinnings, jafnræðis og þjóðaréttar,
5. sem vísa til aðildar EFTA-ríkjanna og Marokkós að Alþjóðaviðskiptastofnuninni (WTO) og skuldbindinga þeirra um að framfylgja réttindum og skyldum sem leiðir af samningnum um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar, að meðtöldum meginreglunum um bestukjarameðferð og innlenda meðferð,
6. sem einsetja sér að stuðla að eflingu fjölþjóðaviðskiptakerfis og þróa frjálsari viðskipti sín á milli í samræmi við reglur Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar,
7. með það í huga að ekkert ákvæði þessa samnings megi túlka þannig að það leysi samningsríkin undan skuldbindingum sínum samkvæmt öðrum alþjóðasamningum, einkum samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina,
8. eru staðráðin í að beita þessum samningi með það að markmiði að varðveita og vernda umhverfið og tryggja hagkvæmstu nýtingu auðlinda í samræmi við meginregluna um sjálfbæra þróun,

9. eru þess fullviss að samningur þessi muni stuðla að stærra og samstilltara fríverslunarsvæði Evrópu og Miðjarðarhafslanda og vera mikilvægt framlag til samruna þessara svæða,
10. vekja athygli á þeim ásetningi EFTA-ríkjanna að styðja afnám hafta í efnahagslífi Marokkós og stuðla þannig að bættum efnahagslegum og félagslegum aðstæðum í landinu,
11. lýsa sig reiðubúin til að skoða, eftir því sem ástæða gefst til, möguleika á að þróa og efla efnahagsleg samskipti sín svo þau nái til sviða sem þessi samningur tekur ekki til,
12. eru sannfærð um að þessi samningur myndi viðeigandi ramma fyrir upplýsinga- og skoðanaskipti um þróun efnahagsmála og viðskipti og skyld málefni,
13. eru enn fremur sannfærð um að þessi samningur skapi skilyrði sem stuðli að samskiptum þeirra á sviði efnahagsmála, viðskiptamála og fjárfestinga,
14. HAFA ÁKVEDIÐ, í samræmi við markmið þessi, að gera með sér svohljóðandi samning (hér á eftir nefndur samningurinn):

1. gr.

Markmið

1. EFTA-ríkin og Marokkó skulu koma á fríverslunarsvæði í áföngum, í samræmi við ákvæði samnings þessa.
2. Samningur þessi, sem byggist á viðskiptasamböndum milli markaðshagkerfa og á því að lýðræði og mannréttindi séu virt, miðar að því:
  - a) að efla, með auknum gagnkvæmum viðskiptum, samfellda þróun efnahagslegra samskipta EFTA-ríkjanna og Marokkós, og stuðla þannig, bæði í EFTA-ríkjunum og Marokkó, að framþróun efnahagsmála, betri lífs- og atvinnuskilyrðum og aukinni framleiðni og fjárhagslegum stöðugleika;
  - b) að skapa eðlilegar forsendur fyrir samkeppni í viðskiptum milli samningsríkja;
  - c) að stuðla þannig með afnámi viðskiptahafta að efnahagslegum samruna Evrópu og Miðjarðarhafslanda og samfelldri þróun og aukningu alþjóða-viðskipta.

2. gr.***Gildissvið***

Samningurinn tekur til:

- a) vara sem heyra undir 25. – 97. kafla í samræmdri vörulýsingar- og vöruheitaskrá (ST), að undanskildum þeim vörum sem skráðar eru í I. viðauka,
- b) vara sem tilgreindar eru í bókun A, að teknu viðeigandi tilliti til fyrirkomulags þess sem kveðið er á um í þeirri bókun,
- c) fisks og annarra sjávarafurða eins og kveðið er á um í II. viðauka,

sem upprunnar eru í EFTA-ríki eða Marokkó.

3. gr.***Upprunareglur******og samvinna um tollaframkvæmd***

1. Í bókun B er kveðið á um upprunareglur og fyrirkomulag á samvinnu stjórnvalda.
2. Samningsríkin skulu gera viðeigandi ráðstafanir, þar á meðal um endurskoðun af hálfu sameiginlegu nefndarinnar og stjórnunarsamvinnu, til að tryggja að ákvæði 4. gr. (Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif), 5. gr. (Grunntollar), 6. gr. (Fjáröflunartollar), 7. gr. (Útflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif), 8. gr. (Magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif), 13. gr. (Innlendir skattar og reglugerðir) og 22. gr. (Endurútflutningur og alvarlegur vöruskortur) samningsins og bókunar B séu framkvæmd til hlítar og á sem samræmdastan hátt og til að draga svo sem unnt er úr þeim formkröfum sem gerðar eru í viðskiptum, og til að finna lausn á þeim vandamálum sem af framkvæmd ákvæðanna leiðir, þannig að allir geti vel við unað.
3. Á grundvelli endurskoðana sem um getur í 2. mgr. skulu samningsríkin taka ákvörðun um viðeigandi ráðstafanir.

4. gr.***Innflutningstollar og gjöld
sem hafa samsvarandi áhrif***

1. Engir nýir innflutningstollar eða gjöld sem hafa samsvarandi áhrif skulu lögð á viðskipti milli EFTA-ríkjanna og Marokkós.
2. Frá og með gildistöku samningsins skulu EFTA-ríkin afnema alla innflutningstolla á framleiðsluvörum, sem upprunnar eru í Marokkó, og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif.
3. Frá og með gildistöku samningsins skal Marokkó afnema alla innflutningstolla á vörum sem upprunnar eru í EFTA-ríkjunum og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, að undanskildum vörum sem tilgreindar eru í töflu A, B, C, D og E í III. viðauka.
4. Marokkó skal afnema öll viðmiðunarverð fyrir vörur sem eru skráðar í töflu F í III. viðauka í samræmi við skuldbindingar ríkisins við Alþjóðaviðskiptastofnunina, einkum samning um tollverðsákvörðun, eigi síðar en þremur árum eftir gildistöku þessa samnings.

5. gr.***Grunntollar***

1. Grunntollur á vörum, sem á að fara stíglækkandi samkvæmt þessum samningi, skal samsvara bestukjaratollinum sem í gildi var 1. janúar 1996.
2. Komi almennar tollalækkningar til framkvæmda fyrir, við eða eftir gildistöku þessa samnings, m.a. lækkningar í samræmi við skuldbindingar í kjölfar Úrúgvæviðræðnanna, skulu lækkuðu tollarnir koma í stað grunntolla, sem um getur í 1. mgr., frá þeim tíma sem lækkarnir koma til framkvæmda eða frá og með gildistöku þessa samnings, verði hún síðar.
3. Reikna skal lækkuðu tollana í samræmi við 4. gr. (Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif) með einum aukastaf eða, þegar um er að ræða sérstaka tolla, með tveimur aukastöfum.

6. gr.***Fjáröflunartollar***

Ákvæði 4. gr. (Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif) gilda þar að auki um fjáröflunartolla.

7. gr.***Útflutningstollar og gjöld
sem hafa samsvarandi áhrif***

1. Engir nýir útflutningstollar eða gjöld sem hafa samsvarandi áhrif skulu lögð á viðskipti milli EFTA-ríkjanna og Marokkós.
2. EFTA-ríkin og Marokkó skulu frá og með gildistöku þessa samnings afnema alla útflutningstolla og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif.

8. gr.***Magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi
og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif***

1. Engar nýjar magntakmarkanir skulu settar á innflutning eða útflutning né ráðstafanir gerðar sem hafa samsvarandi áhrif í viðskiptum milli EFTA-ríkjanna og Marokkós.
2. EFTA-ríkin skulu frá og með gildistöku þessa samnings afnema magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif.
3. Marokkó skal frá og með gildistöku þessa samnings afnema magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif, að öðru leyti en kveðið er á um í IV. viðauka

9. gr.***Almennar undantekningar***

Samningurinn kemur ekki í veg fyrir að leggja megi bönn eða höft á innflutning, útflutning eða umflutning vöru sem réttlætist af almennu siðgæði, allsherjarreglu eða almannaöryggi; vernd lífs og heilsu manna eða dýra, gróður- eða umhverfisvernd, vernd þjóðarverðmæta er hafa listrænt, sögulegt eða fornfræðilegt gildi; verndun hugverka; reglur um meðferð á gulli og silfri; eða verndun

takmarkaðra náttúruauðlinda, séu slíkar ráðstafanir gerðar í tengslum við takmarkanir á framleiðslu eða neyslu innanlands. Slík bönn eða höft mega þó ekki leiða til gerræðislegrar mismununar eða til þess að duldar hömlur séu lagðar á viðskipti milli samningsríkjanna.

10. gr.

Ríkiseinokun

1. EFTA-ríkin skulu tryggja aðlögun á ríkiseinkasölu í viðskiptum, með þeim undanþágum sem er mælt fyrir um í bókun C, þannig að ríkisborgurum EFTA-ríkja og Marokkós verði ekki mismunað að því er varðar skilyrði til aðdráttá og markaðssetningar vara við gildistöku þessa samnings. Þessar vörur skulu keyptar og markaðssettar á viðskiptalegum forsendum.

2. Marokkó skal smám saman aðlaga ríkiseinkasölu í viðskiptum, án þess að það hafi áhrif á skuldbindingar ríkisins við Alþjóðaviðskiptastofnunina, þannig að eigi síðar en við lok fimmta árs frá gildistöku þessa samnings verði ríkisborgurum Marokkós og EFTA-ríkjanna ekki mismunað að því er varðar skilyrði til aðdráttá og markaðssetningar vara. Sameiginlegu nefndinni verður tilkynnt um ráðstafanir sem eru gerðar í því skyni að koma þessum markmiðum til framkvæmda.

3. Ákvæði þessarar greinar gilda um allar stofnanir sem þar til bær yfirvöld samningsríkjanna nota samkvæmt lögum eða í reynd, beint eða óbeint, til að hafa eftirlit með, ráða eða hafa umtalsverð áhrif á inn- eða útflutning milli samningsríkjanna. Þessi ákvæði skulu einnig gilda um einkasölur sem ríkið hefur fengið öðrum í hendur.

11. gr.

Tæknilegar reglugerðir

1. Samningsríkin skulu hafa með sér samvinnu á sviði tæknilegra reglugerða, staðla og samræmismats og stuðla sérstaklega að lausnum fyrir alla Evrópu með því að gera viðeigandi ráðstafanir. Sameiginlega nefndin skal setja viðmiðunarreglu vegna framkvæmdar þessarar málsgreinar.

2. Samningsaðilar samþykkja að hafa tafarlaust samráð innan sameiginlegu nefndarinnar til að finna viðeigandi lausn telji samningsaðili að annar samningsaðili hafi gert ráðstafanir sem gætu skapað eða hafi skapað hindrun í viðskiptum.

3. Samningsríkin staðfesta þá skuldbindingu að tilkynna drög að tæknilegum reglugerðum í samræmi við ákvæði í samningi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um tæknilegar viðskiptahindranir.

12. gr.

Viðskipti með landbúnaðarafurðir

1. Samningsríkin lýsa sig reiðubúin, að því marki sem stefna þeirra í landbúnaðarmálum leyfir, að stuðla að samstilltri þróun viðskipta með landbúnaðarafurðir.
2. Til að ná þessum markmiðum hefur hvert EFTA-ríki gert tvíhliða samning við Marokkó um ráðstafanir til að greiða fyrir viðskiptum með landbúnaðarafurðir.
3. Samningsríkjunum ber að beita reglum sínum um hollustuhætti eða plöntuheilbrigði án mismununar og forðast að gera nýjar ráðstafanir sem gætu torveldað viðskipti óþarflega.

13. gr.

Innlendir skattar og reglugerðir

1. Samningsríkin skuldbinda sig til að leggja á innlenda skatta og önnur gjöld og beita innlendum reglugerðum í samræmi við III. gr. Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti frá 1994 og aðra viðeigandi samninga Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.
2. Útflytjendur skulu ekki njóta hærri endurgreiðslu á innlendum sköttum en nemur beinum og óbeinum sköttum á vörur sem eru fluttar út til yfirráðasvæðis samningsríkis.

14. gr.

Greiðslur og yfirfærslur

1. Engar hömlur má leggja á greiðslur tengdar viðskiptum milli EFTA-ríkis og Marokkós eða yfirfærslur á slíkum greiðslum til samningsríkis þar sem kröfuhafi er búsettur.

2. Samningsríkin skulu forðast að takmarka, með höftum í gjaldeyrisviðskiptum eða með stjórnsýsluathöfnum, veitingu, endurgreiðslu eða móttöku lána til skamms eða meðallangs tíma vegna viðskipta sem íbúi samningsríkis á hlut að.

3. Ekki skal gera takmarkandi ráðstafanir vegna yfirfærslna í tengslum við fjárfestingar, sérstaklega ekki vegna heimsendingar fjárhæðar sem hefur verið notuð til fjárfestingar eða endurfjárfestingar og hvers konar tekna af því.

15. gr.

Opinber innkaup

1. Samningsríkin telja það vera óaðskiljanlegt markmið samnings þessa að auka frjálsræði á opinberum innkaupamörkuðum sínum á grundvelli jafnræðis og gagnkvæmni.

2. Samningsríkin skulu semja reglur innan ramma sameiginlegu nefndarinnar í því skyni að tryggja slíkt frjálsræði. Taka skal viðeigandi tillit til þróunar á vegum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

16. gr.

Vernd hugverka

1. Samningsríkjunum ber að gera ráðstafanir til að veita og tryggja nægilega og árangursríka vernd hugverkaréttinda án mismununar, þar með taldar ráðstafanir til að vernda þessi réttindi gegn brotum, einkum eftirlíkingu og ólöglegri nýtingu, í samræmi við ákvæði þessarar greinar, V. viðauka við þennan samning og þá alþjóðasamninga sem um getur í honum.

2. Samningsríkin skulu ekki veita ríkisborgurum annarra samningsríkja lakari kjör en þau veita eigin ríkisborgurum. Undanþágur frá þessari skuldbindingu skulu veittar í samræmi við efnisleg ákvæði 3. gr. TRIPS-samningsins.

3. Samningsríkin skulu ekki veita ríkisborgurum annarra samningsríkja lakari kjör en veitt eru ríkisborgurum annarra ríkja. Undanþágur frá þessari skuldbindingu skulu veittar í samræmi við efnisleg ákvæði TRIPS-samningsins, einkum 4. og 5. gr.

4. Samningsríkin samþykkja, að beiðni samningsríkis, að endurskoða ákvæði þessarar greinar og V. viðauka um vernd hugverkaréttinda með það í huga að auka þessa vernd enn frekar og forðast eða bæta úr röskun í viðskiptum sem stafar af verndun hugverkaréttinda eins og hún er núna.

17. gr.***Reglur um samkeppni fyrirtækja***

1. Eftirfarandi samrýmist ekki rétttri framkvæmd samningsins að því leyti sem það hefur áhrif á viðskipti EFTA-ríkis og Marokkós:

- a) allir samningar milli fyrirtækja, ákvarðanir samtaka fyrirtækja og samstilltar aðgerðir fyrirtækja sem miða að því að koma í veg fyrir, takmarka eða raska samkeppni eða leiða til slíks;
- b) misnotkun eins eða fleiri fyrirtækja á yfirburðastöðu sinni á yfirráðasvæðum samningsríkja í heild eða á verulegum hluta þess.

2. Ákvæði 1. mgr. skulu einnig gilda um starfsemi opinberra fyrirtækja og fyrirtækja sem njóta sér- eða einkaréttinda er samningsríki hafa veitt þeim, en beiting ákvæðanna má þó ekki hindra, að lögum eða í raun, opinber verkefni sem þeim eru fengin.

3. Telji samningsríki að tiltekið athæfi samrýmist ekki ákvæðum 1. og 2. mgr. er því heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá málsmeðferð sem er mælt er fyrir um í 25. gr. (Málsmeðferð við beitingu öryggisráðstafana).

18. gr.***Ríkisaðstoð***

1. Sérhver aðstoð sem samningsríki veitir eða felst með einhverju móti í ráðstöfun ríkisfjármuna og raskar eða gæti raskað samkeppni með því að hygla einstökum fyrirtækjum eða einstakri framleiðslugrein, samrýmist ekki rétttri framkvæmd þessa samnings að því leyti sem hún hefur áhrif á viðskipti milli EFTA-ríkis og Marokkós.

2. Meta skal athæfi, sem brýtur í bága við 1. mgr., á grundvelli viðmiðana sem tilgreindar eru í VI. viðauka.

3. Samningsríkin skulu tryggja gagnsæi í meðferð ríkisaðstoðar með því að skiptast á upplýsingum eins og kveðið er á um í VII. viðauka.

4. Telji samningsríki að tiltekið athæfi samrýmist ekki ákvæðum 1. mgr. er því heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir gegn því athæfi samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 25. gr. (Málsmeðferð við beitingu öryggisráðstafana).

19. gr.***Undirboð***

Verði EFTA-ríki vart við að undirboðum sé beitt, í skilningi VI. greinar Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti, í viðskiptum við Marokkó eða verði Marokkó vart við að undirboðum sé beitt í þessum skilningi í viðskiptum við EFTA-ríki getur viðkomandi samningsríki gert viðeigandi ráðstafanir í samræmi við samkomulagið um framkvæmd VI. greinar Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti frá 1994 og þá málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 25. gr. (Málsmeðferð við beitingu öryggisráðstafana).

20. gr.***Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinna vara***

Þegar innflutningur tiltekinna vara eykst svo mjög eða á sér stað við slík skilyrði að það veldur eða gæti valdið:

- a) alvarlegu tjóni fyrir innlenda framleiðendur sambærilegra vara eða samkeppnisvara á yfirráðasvæði samningsríkisins sem flytur inn, eða
- b) alvarlegri röskun í skyldri grein atvinnulífsins eða erfiðleikum sem gætu leitt til alvarlegra efnahagsþrenginga á einstökum yfirráðasvæðum,

er viðkomandi samningsríki heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 25. gr. (Málsmeðferð við beitingu öryggisráðstafana).

21. gr.***Endurskipulagning***

1. Marokkó er heimilt, í takmarkaðan tíma, að gera sérstakar ráðstafanir í formi hækkaðra tolla sem víkja frá ákvæðum 4. gr. (Innflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif).
2. Ráðstafanirnar skulu eingöngu vernda nýjan iðnað eða einstakar greinar atvinnulífs sem verið er að endurskipuleggja eða standa frammi fyrir alvarlegum erfiðleikum, einkum þegar þessir erfiðleikar valda mikilvægum félagslegum vandkvæðum.

3. Heildarverðtollar sem kunna að vera lagðir á innflutning frá EFTA-ríkjum til Marokkós mega ekki vera hærri en 25% að verðmæti eftir að ráðstafanirnar eru komnar til framkvæmda og skulu vörur upprunnar í EFTA-ríkjum njóta að einhverju leyti hagstæðari kjara en aðrar. Þeir mega ekki vera hærri en tollar sem eru lagðir á innflutning svipaðra vara til Marokkós frá öðrum löndum. Verðmæti varanna sem þessar ráðstafanir taka til skal ekki nema meira en 15% alls árlegs innflutnings iðnaðarvara frá EFTA-ríkjum samkvæmt skilgreiningu í a-lið 2. gr. og samkvæmt nýjustu hagtölum.

4. Beita má þessum ráðstöfunum í þrjú ár hið lengsta nema sameiginlega nefndin heimili lengra tímabil. Allar undanþágur frá endurskipulagningu falla úr gildi í síðasta lagi átta árum eftir gildistöku þessa samnings.

5. Marokkó ber að tilkynna sameiginlegu nefndinni um allar sérstakar ráðstafanir sem hún hyggst beita og, að beiðni EFTA-ríkjanna, hafa samráð um þær og málefni viðkomandi atvinnugreinar í sameiginlegu nefndinni áður en þeim er beitt. Þegar Marokkó gerir slíkar ráðstafanir ber því að afhenda sameiginlegu nefndinni áætlun um afnám tollanna sem lagðir eru á samkvæmt þessari grein. Í áætluninni skal gera grein fyrir afnámi tollanna í jöfnum árlegum áföngum sem hefjist eigi síðar en tveimur árum eftir að þeim er komið á. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að ákveða aðra áætlun.

22. gr.

Endurútflytningur og alvarlegur vöruskortur

Leiði beiting ákvæðanna í 7. gr. (Útflutningstollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif) og 8. gr. (Magntakmarkanir á innflutningi eða útflutningi og ráðstafanir sem hafa samsvarandi áhrif) til þess að:

- a) vara verði flutt aftur út til þriðja lands og samningsríkið sem flutt er út frá hefur beitt magntakmörkunum á útflutning, útflutningstollum eða ráðstöfunum eða gjöldum sem hafa samsvarandi áhrif, gagnvart útflutningi umræddrar vöru þangað eða
- b) alvarlegur skortur verði eða gæti orðið á vöru sem er nauðsynleg fyrir samningsríki sem flutt er út frá

og þar sem ofangreindar ástæður valda, eða gætu valdið, alvarlegum vandkvæðum fyrir samningsríki sem flutt er út frá, er því samningsríki heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá

málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 25. gr. (Málsmeðferð við beitingu öryggisráðstafana). Þessar ráðstafanir skulu vera án mismununar og skulu afnumdar þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur.

23. gr.

Erfiðleikar vegna greiðslujafnaðar

1. Samningsríkjunum ber að reyna eftir megni að forðast að gera takmarkandi ráðstafanir vegna greiðslujafnaðar.
2. Eigi EFTA-ríki eða Marokkó í erfiðleikum með greiðslujöfnuð, eða ef alvarleg hættu er á að slíkir erfiðleikar skapist, er EFTA-ríkinu eða Marokkó, eftir því sem við á, heimilt að gera takmarkandi ráðstafanir í viðskiptum, samkvæmt þeim skilmálum sem settir eru með Hinu almenna samkomulagi um tolla og viðskipti frá 1994 og samkomulaginu um ákvæði um greiðslujöfnuð í Hinu almenna samkomulagi um tolla og viðskipti frá árinu 1994, sem skulu vara í takmarkaðan tíma og vera án mismununar og ekki hafa víðtækari áhrif en þörf er á til að leysa erfiðleika vegna greiðslujafnaðar. Ráðstafanir sem hafa áhrif á vöruverð skulu njóta ívilnana og skal aflétta þeim smám saman eftir því sem erfiðleikar vegna greiðslujafnaðar minnka og með öllu þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur. EFTA-ríkinu eða Marokkó, eftir því sem við á, ber að tilkynna hinum samningsríkjunum og sameiginlegu nefndinni um ráðstafanir áður en þær eru gerðar og um áætlun um afnám þeirra. Sameiginlega nefndin skal kanna, fari annað samningsríki fram á það, hvort þörf sé á að viðhalda ráðstöfunum sem gerðar hafa verið.

24. gr.

Málsmeðferð fyrir gerðardómi

1. Heimilt er að vísa deilumálum milli samningsríkjanna er lúta að túlkun á réttindum og skyldum samningsríkjanna og hafa ekki verið leyst með viðræðum í sameiginlegu nefndinni innan sex mánaða, til gerðardóms með skriflegri tilkynningu sem stíluð er á hinn deiluaðilann. Senda skal afrit af tilkynningunni til allra samningsríkjanna.
2. Fjallað er um stofnsetningu og starfsemi gerðardómstólsins í VIII. viðauka.
3. Gerðardómstóllinn skal leysa deilur í samræmi við ákvæði þessa samnings og viðeigandi reglur þjóðaréttar.
4. Úrskurður gerðardóms er endanlegur og bindandi fyrir deiluaðila.

25. gr.***Málsmeðferð við beitingu öryggisráðstafana***

1. Áður en hafist er handa við að beita þeim öryggisráðstöfunum sem tilgreindar eru í eftirfarandi málsgreinum þessarar greinar skulu samningsríkin leita lausnar á ágreiningi sín í milli með beinu samráði og tilkynna öðrum samningsríkjum þar um.
2. Með fyrirvara um 6. mgr. þessarar greinar ber samningsríki, sem íhugar að beita öryggisráðstöfunum, að tilkynna hinum samningsríkjunum og sameiginlegu nefndinni þegar þar um og láta þeim í té allar upplýsingar sem máli skipta. Samningsríkin skulu hefja viðræður innan sameiginlegu nefndarinnar án tafar til að leita lausnar sem öll ríkin geta sætt sig við.
3. a) Að því er varðar 17. gr. (Reglur um samkeppni fyrirtækja) og 18. gr. (Ríkisaðstoð) skulu samningsríkin sem í hlut eiga veita sameiginlegu nefndinni nauðsynlega aðstoð til að rannsaka málið og, þegar við á, binda enda á athæfið sem mótmælt hefur verið. Hafi samningsríkið sem í hlut á ekki bundið enda á athæfið sem mótmælt er innan þess tímabils sem sameiginlega nefndin ákveður, eða ef nefndin kemst ekki að samkomulagi eftir samráð eða þrjátíu dögum eftir að málinu var vísað til hennar, er viðkomandi samningsríki heimilt að gera þær ráðstafanir sem það telur nauðsynlegar til að bæta úr ástandinu.
- b) Að því er varðar 19. gr. (Undirboð), 20. gr. (Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinnar vöru) og 22. gr. (Endurútflutningur og alvarlegur vöruskortur) skal sameiginlega nefndin rannsaka málið og taka þá ákvörðun sem þörf er á til að binda enda á erfiðleika sem samningsríki hefur tilkynnt um. Hafi engin ákvörðun verið tekin þrjátíu dögum eftir að málinu var vísað til sameiginlegu nefndarinnar er hlutaðeigandi samningsríki heimilt að gera þær ráðstafanir sem það telur nauðsynlegar til að bæta úr ástandinu.
- c) Að því er varðar 32. gr. (Uppfylling skuldbindinga) skal hlutaðeigandi samningsríki láta sameiginlegu nefndinni í té allar upplýsingar sem komið geta að notum við nákvæma rannsókn málsins til að leita lausnar sem öll ríkin geta sætt sig við. Finni sameiginlega nefndin ekki lausn eða ef þrjú mánuðir eru liðnir frá því að tilkynnt var um málið er hlutaðeigandi samningsríki heimilt að gera viðeigandi ráðstafanir.

4. Skylt er að tilkynna öllum samningsríkjum og sameiginlegu nefndinni þegar um öryggisráðstafanir sem gerðar eru. Umfang þeirra og gildistími skal takmarkast við það sem óhjákvæmilegt er til að bæta úr því ástandi sem leiddi til beitingar þeirra og skulu ekki vera umfangsmeiri en sá skaði sem umrætt athæfi eða erfiðleikar hafa valdið. Reynt skal eftir megni að beita ráðstöfunum sem hindra framkvæmd samningsins minnst. Ráðstafanir sem Marokkó gerir vegna aðgerða eða aðgerðaleysis EFTA-ríkis skulu einungis beinast að viðskiptum við það ríki. Einungis EFTA-ríki, eða EFTA-ríkjum, sem hefur í viðskiptum orðið fyrir áhrifum af aðgerðum eða aðgerðaleysi Marokkós er heimilt að gera ráðstafanir sem beinast gegn slíkum aðgerðum eða aðgerðaleysi.

5. Efna skal til reglubundins samráðs um öryggisráðstafanir í sameiginlegu nefndinni og leita leiða til að draga úr þeim, finna aðra valkosti í stað þeirra eða afnema þær þegar aðstæður réttlæta þær ekki lengur.

6. Þegar óvenjulegar aðstæður kalla á tafarlausar aðgerðir og útiloka að þær verði kannaðar fyrirfram getur viðkomandi samningsríki, í tilvikum sem um ræðir í 19. gr. (Undirboð), 20. gr. (Neyðaraðgerðir vegna innflutnings tiltekinna vöru) og 22. gr. (Endurútlutningur og alvarlegur vöruskortur) og í þeim tilvikum er ríkisaðstoð hefur bein og tafarlaus áhrif á viðskipti milli samningsríkja, gripið strax til varúðar- og bráðabirgðaráðstafana sem brýn þörf er á til að bæta úr ástandinu. Tilkynna ber um ráðstafanirnar án tafar og efna sem fyrst til samráðs milli samningsríkja innan sameiginlegu nefndarinnar.

26. gr.

Undanþágur af öryggisástæðum

Ekkert ákvæði þessa samnings kemur í veg fyrir að samningsríki geri ráðstafanir sem það telur nauðsynlegar:

- a) til að koma í veg fyrir uppljóstranir sem eru andstæðar mikilvægum öryggishagsmunum þess,
- b) til að vernda mikilvæga öryggishagsmuni sína eða standa við skuldbindingar sínar á alþjóðavettvangi eða yfirlýsta stefnu sína
  - i) að því er snertir viðskipti með vopn, skotfæri og hergögn, að því tilskildu að ráðstafanirnar raski ekki samkeppnisstöðu vara sem eru ekki ætlaðar sérstaklega til hernaðar, og önnur viðskipti með vörur, efni eða þjónustu sem fer fram beint eða óbeint í þágu hernaðaraðila, eða

- ii) varðandi bann við dreifingu efna- og lífefnavopna, kjarnavopna eða annarra kjarnasprengja, eða
- iii) á stríðstímum eða þegar alvarleg spenna ríkir í alþjóðamálum.

27. gr.

Þróunarákvæði

1. Samningsríkin skuldbinda sig til að endurskoða þennan samning í ljósi frekari þróunar efnahagslegra samskipta á alþjóðavettvangi, svo sem innan ramma Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og kanna, í ljósi þeirra þátta sem máli skipta, möguleika á að þróa og styrkja frekar þá samvinnu sem til hefur verið stofnað með þessum samningi og láta hana ná til sviða sem hann tekur ekki til. Samningsríkin geta falið sameiginlegu nefndinni að kanna þennan möguleika og leggja fyrir þau tillögur þar að lútandi þegar við á, einkum með það fyrir augum að hefja samningsviðræður.
2. Samningar, sem kunna að verða gerðir eftir þeirri reglu sem um getur í 1. mgr., eru háðar fullgildingu eða samþykki samningsríkja eins og gert er ráð fyrir í reglum þeirra.

28. gr.

Þjónusta og fjárfestingar

1. Samningsríkin viðurkenna að tiltekna atvinnugreinar, m.a. á sviði þjónustu og fjárfestingar, verða æ mikilvægari. Í viðleitni sinni við að þróa smám saman og auka samstarf sitt, einkum með tilliti til samruna Evrópu og Miðjarðarhafslanda, munu þau vinna saman að því markmiði að auka fjárfestingar og auka smám saman frjálsræði og opna markaði sína gagnkvæmt í þjónustuviðskiptum, með hliðsjón af starfsemi á vegum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.
2. EFTA-ríkin og Marokkó skulu endurskoða þróun á sviði þjónustu með það fyrir augum að skoða möguleika á auknu frjálsræði sín á milli.
3. EFTA-ríkin og Marokkó skulu ræða þessa samvinnu í sameiginlegu nefndinni með það fyrir augum að þróa og styrkja tengsl sín samkvæmt samningnum.

29. gr.***Tæknileg aðstoð***

Til að auðvelda framkvæmd þessa samnings skulu samningsríkin samþykkja skipulag um tæknaaðstoð og samvinnu yfirvalda ríkjanna einkum á sviði hugverka, tollamála og tæknilegra reglugerða. Til að ná þessum markmiðum skulu þau hafa samráð við hlutaðeigandi alþjóðastofnanir.

30. gr.***Sameiginlega nefndin***

1. Sameiginleg nefnd skal hafa umsjón með og annast framkvæmd samningsins og skal hún jafnframt starfa samkvæmt yfirlýsingunni sem var undirrituð í Zermatt í desember 1995.
2. Til að framkvæmd samningsins verði eins og til er ætlast skulu samningsríkin skiptast á upplýsingum og, að beiðni samningsríkis, efna til samráðs í sameiginlegu nefndinni. Sameiginlega nefndin skal kanna af og til frekari möguleika á að fjarlægja þær hindranir sem eftir standa í vegi fyrir viðskiptum milli EFTA-ríkjanna og Marokkós.
3. Sameiginlegu nefndinni er heimilt að taka ákvarðanir í málum sem kveðið er á um í samningnum. Í öðrum málum er sameiginlegu nefndinni heimilt að gera tillögur.

31. gr.***Störf sameiginlegu nefndarinnar***

1. Til að annast framkvæmd samningsins eins og til er ætlast kemur sameiginlega nefndin saman eins oft og nauðsyn ber til en allajafna einu sinni á ári. Sérhverju samningsríki er heimilt að fara þess á leit að fundur verði haldinn.
2. Ákvarðanir nefndarinnar skulu samþykktar samhljóða.
3. Hafi fulltrúi samningsríkis í sameiginlegu nefndinni samþykkt ákvörðun með fyrirvara um að uppfyllt verði stjórnskipuleg skilyrði skal ákvörðunin taka gildi þann dag sem tilkynnt er að fallið hafi verið frá fyrirvaranum, sé ekki kveðið á um síðari gildistökudag í ákvörðuninni.
4. Samkvæmt þessum samningi setur sameiginlega nefndin sér starfsreglur er kveða meðal annars á um hvernig boða skal til fundar, hver veitir nefndinni formennsku og hve lengi formaður skal sitja.

5. Sameiginlega nefndin getur ákveðið að skipa undirnefndir og vinnuhópa sem hún telur þörf á til aðstoðar við að inna skyldur sínar af hendi.

32. gr.

Uppfylling skuldbindinga

1. Samningsríkin skulu gera allar ráðstafanir sem nauðsynlegar eru til að tryggja að markmið samningsins náist og til að uppfylla skuldbindingar sínar samkvæmt samningnum.

2. Telji EFTA-ríki að Marokkó hafi ekki, eða telji Marokkó að EFTA-ríki hafi ekki, uppfyllt skuldbindingu samkvæmt samningnum getur viðkomandi samningsríki gert viðeigandi ráðstafanir samkvæmt þeim skilmálum og í samræmi við þá málsmeðferð sem mælt er fyrir um í 25. gr. (Málsmeðferð við beitingu öryggisráðstafana).

33. gr.

Tengsl milli þessa samnings og samnings um Alþjóðaviðskiptastofnunina

Samningsríkin skuldbinda sig til að tryggja samræmi milli þessa samnings og þeirra réttinda og skyldna sem samningur Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar felur í sér. Samningsríkin skulu ekki veita hvert öðru lakari kjör en veitt eru með samningi um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

34. gr.

Viðaukar og bókanir

Viðaukar og bókanir við samninginn eru óaðskiljanlegur hluti hans. Sameiginlega nefndin getur ákveðið breytingar á viðaukum og bókunum.

35. gr.

Viðskiptasambönd sem falla undir þennan samning

Samningur þessi gildir um viðskiptasambönd milli einstakra EFTA-ríkja annars vegar og Marokkós hins vegar en ekki um viðskiptasambönd milli einstakra EFTA-ríkja nema kveðið sé á um annað í samningnum.

36 gr.

Gildissvæði

Samningur þessi tekur til yfirráðasvæða samningsríkjanna, ef ekki er kveðið á um annað í bókun E.

37. gr.***Tollabandalög, fríverslunarsvæði, landamæraviðskipti og aðrir fríðindasamningar***

Samningur þessi skal ekki koma í veg fyrir að tollabandalögum, fríverslunarsvæðum, samningum um landamæraviðskipti og öðrum fríðindasamningum í samræmi við XXIV. viðauka og IV. hluta Hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti frá 1994 verði haldið við eða til þeirra stofnað, að því marki sem það hefur ekki neikvæð áhrif á það fyrirkomulag viðskipta sem kveðið er á um í þessum samningi.

38. gr.***Breytingar***

Breytingar á samningnum, að öðru leyti en um getur í 34. gr. (Viðaukar og bókanir), sem sameiginlega nefndin samþykkir, skulu lagðar fyrir samningsríkin til samþykkis og öðlast gildi þegar öll samningsríkin hafa samþykkt þær. Breytingartextum og samþykktarskjölum skal komið í vörslu hjá vörsluaðila.

39. gr.***Aðild***

1. Sérhvert ríki sem aðild á að Fríverslunarsamtökum Evrópu getur gerst aðili að samningi þessum ákveði sameiginlega nefndin að samþykkja aðild þess með þeim kjörum og skilyrðum sem sett kunna að verða í þeirri ákvörðun, enda semji umsóknarríkið um aðildina við hlutaðeigandi samningsríki. Aðildarskjalinu skal koma í vörslu hjá vörsluaðila.
2. Að því er varðar ríki sem gerist aðili skal samningurinn taka gildi á fyrsta degi þriðja mánaðar eftir að aðildarskjali þess hefur verið komið í vörslu.

40. gr.***Uppsögn og niðurfelling samningsins***

1. Sérhvert samningsríki getur dregið til baka aðild sína að samningnum með því að tilkynna vörsluaðila það skriflega. Uppsögnin tekur gildi sex mánuðum eftir að tilkynningin berst vörsluaðila.
2. Dragi Marokkó aðild sína til baka fellur samningurinn úr gildi þegar uppsagnarfresturinn er liðinn og ef öll EFTA-ríkin draga aðild sína til baka fellur samningurinn úr gildi eftir að síðasti uppsagnarfresturinn er liðinn.

3. Ef EFTA-ríki dregur til baka aðild sína að samningnum um stofnun Fríverslunarsamtaka Evrópu fellur aðild þess að samningi þessum af þeim sökum niður sama dag og uppsögnin tekur gildi.

41. gr.

Gildistaka

1. Samningurinn er háður fullgildingunni. Fullgildingarskjölum skal komið í vörslu hjá vörsluaðila.
2. Samningurinn öðlast gildi á fyrsta degi annars mánaðar eftir að öllum fullgildingarskjölum hefur verið komið í vörslu.

42. gr.

Vörsluaðili

Ríkisstjórn Noregs, sem gegnir hlutverki vörsluaðila, skal tilkynna öllum ríkjum, sem undirritað hafa samninginn eða gerst aðilar að honum, um afhendingu skjala er varða fullgildingunni eða staðfestingu eða samþykki á breytingum samkvæmt 38. gr., gildistöku samningsins og breytingar við hann samkvæmt reglum sem mælt er fyrir um í 38. gr., niðurfellingunni hans eða uppsögn samningsríkis.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

GJÖRT í Genf í nítjándá degi júnímánaðar 1997 í einu frumriti á ensku og frönsku en báðir textarnir eru jafngildir og skal því komið í vörslu hjá ríkisstjórn Noregs. Vörsluaðili skal senda öllum ríkjum sem undirritað hafa samninginn og ríkjum sem gerast aðilar að honum staðfest afrit.

Fyrir hönd Lýðveldisins Íslands

Fyrir hönd Konungsríkisins Marokkós

Fyrir hönd Furstadæmisins Liechtensteins

Fyrir hönd Konungsríkisins Noregs

Fyrir hönd Ríkjasambandsins Sviss

Fylgiskjal II.

I. VIÐAUKI
SEM UM GETUR Í A-LIÐ 2. GR.
VÖRUR SEM FALLA EKKI UNDIR SAMNINGINN

Samningurinn tekur ekki til vara sem heyra undir 25. – 97. kafla í samræmdu vörulýsinga- og vörunúmeraskránni (ST) þegar þær eru fluttar inn í EFTA-ríki eins og það er tilgreint við hvern vörulið.

ST-númer	Vörulýsing	Undanþegin þegar flutt inn til
35.01	Kaseín, kaseínöt og aðrar kaseínafleiður; kaseínlím:	
3501.10	– Kaseín	Liechtensteins Sviss
úr 3501.90	– Annað: – – Annað en kaseínlím	Liechtensteins Sviss
35.02	Albúmín (þar með talið kirni tveggja eða fleiri mysupróteína sem innihalda miðað við þyngd þurrefnis meira en 80% af mysupróteínum), albúmínöt og aðrar albúmínafleiður:	
úr 3502.11	– Eggjaalbúmín: – – Þurrkað, annað en það sem er, eða verður gert, óhæft til manneldis	Allra EFTA-ríkjanna
úr 3502.19	– – Annað en það sem er, eða verður gert, óhæft til manneldis	Allra EFTA-ríkjanna
úr 3502.20	– Mjólkuralbúmín (laktóalbúmín), þar með talið kirni tveggja eða fleiri mysupróteína, annað en það sem er, eða verður gert, óhæft til manneldis	Allra EFTA-ríkjanna

- - - - -

Fylgiskjal III.

II. VIÐAUKI
SEM UM GETUR Í C-LIÐ 2. GR.
FISKUR OG AÐRAR SJÁVARAFURÐIR

1. gr.

1. Fiskur og aðrar sjávarafurðir, sem tilgreindar eru í töflu 1, falla undir ákvæði samningsins, nema kveðið sé á um annað í viðauka þessum.
2. Við gildistöku samningsins skulu allir tollar á innfluttum vörum sem eru skráðar í töflu 1 og eru upprunnar í EFTA-ríki eða Marokkó og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif afnumin, nema kveðið sé á um annað í 3. og 4. gr. í þessum viðauka.

Tafla 1

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
02.08		Annað kjöt og ætir hlutar af dýrum, nýtt, kælt eða fryst.
úr	0208.90	– Annað: – – Af hvölum ¹
3. kafli		Fiskur og krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingjar
15.04		Feiti og olíur og þættir þeirra, úr fiski eða sjávarspendýrum, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt.¹
15.16		Feiti eða olíur úr dýra- eða jurtaríkinu og þættir þeirra, hert að fullu eða að hluta, víxlestað, endurestað eða elaidínerað, einnig hreinsað en ekki frekar unnið.

¹ Innflutningur hvalaafurða er bannaður í Liechtenstein og Sviss á grundvelli CITES-samningsins.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	1516.10	–Dýrafeiti og -olíur og þættir þeirra: -- unnar eingöngu úr fiski og sjávarspendýrum ²
16.03		Kjarnar og safar úr kjöti, fiski eða krabbdýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum:
úr	1603.00	–Kjarnar og safar úr hvalkjöti, fiski eða krabbdýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum ²
16.04		Fiskur, unninn eða varinn skemmdum; styrjuhrogn og eftirlíkingar þeirra.
16.05		Krabbdýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingjar, unninn eða varið skemmdum.
23.01		Mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, úr kjöti eða hlutum úr dýrum, fiski eða krabbdýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum, óhæft til mannelis; hamsar.
úr	2301.10	–Mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar úr kjöti eða hlutum úr dýrum; hamsar: -- Hvalmjöl ²
	2301.20	–Mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar úr fiski eða krabbdýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum
23.09		Framleiðsla til dýraeldis.
úr	2309.90	–Önnur: -- Fiskoðkjarni

² Innflutningur hvalaafurða er bannaður í Liechtenstein og Sviss á grundvelli CITES-samningsins.

2. gr.

1. Nema annars sé getið í þessari grein heyrir aðstoð við sjávarútveg undir reglur 18. gr. þessa samnings og túlkun hennar eins og kveðið er á um í VI. viðauka, nema annað sé tekið fram í þessari grein.
2. Eftirfarandi ráðstafanir til aðstoðar sjávarútvegi teljast yfirleitt ekki samrýmast samningnum:
  - almenn aðstoð sem veitt er atvinnugreininni allri og beinist ekki alfarið að endurskipulagningu í samræmi við ákvæði ii-liðar í c-lið í VI. viðauka;
  - skattaávilnanir aðrar en þær sem bæta upp sérstakan kostnað sem glögglega tengist sérstökum aðstæðum sem ríkja í sjávarútvegi;
  - félagslegar ráðstafanir, ef niðurgreiðslurnar sem slíkar ráðstafanir fela í sér fara fram úr því sem almennt er beitt í öðrum atvinnugreinum, að teknu tilliti til sérstakra aðstæðna í sjávarútvegi.
3. Eftirfarandi ráðstafanir teljast yfirleitt samrýmast 18. gr. samningsins:
  - ráðstafanir, sem tryggja lágmarksverð innanlands við fyrstu sölu fiskafurða, og kaup á umframvörum, sem beitt er til að koma í veg fyrir alvarlega röskun á markaðinum;
  - svæðisbundin aðstoð að því marki sem hún er nauðsynleg til að viðhalda sjávarútvegi byggðarlaga sem eru háðari sjávarútvegi en almennt er í landinu og þar sem tekjur af fiskveiðum eru greinilega fyrir neðan landsmeðaltal í atvinnugreininni. Óheimilt er að slík aðstoð nemi meira en aukakostnaðinum sem staðsetningin hefur í för með sér samanborið við aðra staði. Samningsríki, sem kemur á eða viðheldur slíkri aðstoð ber, í samræmi við ákvæði VI. viðauka, að veita fullnægjandi upplýsingar um ástandið í byggðarlaginu sem kallaði á slíka aðstoð eða viðhald hennar.
4. Eftirtaldar ráðstafanir til aðstoðar teljast ekki samrýmast þessum samningi:
  - aðstoð í samræmi við vi-lið í c-lið VI. viðauka að því er varðar sjávarútveg,
  - aðstoð í samræmi við viii-lið í c-lið VI. viðauka að því er varðar starfsemi í sjávarútvegi.

3. gr.

1. Marokkó er heimilt að viðhalda innflutningstollum eða gjöldum sem hafa samsvarandi áhrif á aðlögunartímabilum sem kveðið er á um í þessari grein.

2. Marokkó skal afnema í áföngum innflutningstolla á vörum sem eru upprunnar í EFTA-ríki og skráðar í töflu 2 hér á eftir, svo og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, samkvæmt eftirfarandi áætlun:

Við gildistöku	í 80% af grunntolli
þessa samnings:	eða -gjaldi
Einu ári eftir gildistöku	í 60% af grunntolli
þessa samnings:	eða -gjaldi
Tveimur árum eftir gildistöku	í 40% af grunntolli
þessa samnings:	eða -gjaldi
Þremur árum eftir gildistöku	í 20% af grunntolli
þessa samnings:	eða -gjaldi
Fjórum árum eftir gildistöku	að fullu og öllu.
þessa samnings:	

Tafla 2

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
03.02		Fiskur, nýr eða kældur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04.
		– Flatfiskur (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> og <i>Citharidae</i>), þó ekki lifur og hrogn:
	0302.29	-- Annar
úr	0302.29	--- Sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>)
		– Túnfiskur (af ættkvíslinni <i>Thunnus</i>), röndótti túnfiskur eða randmagi (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), þó ekki lifur og hrogn:

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
	0302.31	-- Hvíti túnfiskur eða langugga túnfiskur (<i>Thunnus alalunga</i>)
	0302.32	-- Gulugga túnfiskur (<i>Thunnus albacares</i>)
	0302.33	-- Röndótti túnfiskur eða randmagi
	0302.39	-- Annar – Annar fiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0302.64	-- Makríll (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)
	0302.69	-- Annars:
úr	0302.69	--- Ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>), keila (<i>Brosme brosme</i>), Afríkubleksmökkur, bleksmökkur og bleiki bleksmökkur.
03.03		Fiskur, frystur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04. – Flatfiskur (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> og <i>Citharidae</i>), þó ekki lifur og hrogn:
	0303.39	-- Annar
úr	0303.39	--- Sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>) – Túnfiskur (af ættkvíslinni <i>Thunnus</i>), röndótti túnfiskur eða randmagi (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), þó ekki lifur og hrogn:
	0303.41	-- Hvíti túnfiskur eða langugga túnfiskur (<i>Thunnus alalunga</i>)
	0303.42	-- Gulugga túnfiskur (<i>Thunnus albacares</i>)
	0303.43	-- Röndótti túnfiskur eða randmagi
	0303.49	-- Annar – Annar fiskur, þó ekki lifur og hrogn:

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
	0303.74	-- Makrill (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)
	0303.79	-- Annars:
úr	0303.79	--- Ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>), keila (<i>Brosme brosme</i>), Afríkubleksmokkur, bleksmokkur og bleiki bleksmokkur.
03.04		Fiskflök og annað fiskkjöt (einnig hakkað), nýtt, kælt eða fryst.
	0304.10	- Nýtt eða fryst:
úr	0304.10	-- Túnfiskar (af ættinni <i>Thunnus</i>): röndótti túnfiskur eða rauðmagi (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), einnig túnfiskur (bláuggatúnfiskur (<i>Thunnus thynnus</i>)), ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>), keila (<i>Brosme brosme</i>), sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>), makrill (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), Afríkubleksmokkur, bleksmokkur og bleiki bleksmokkur, þó ekki flök
	0304.90	- Annað:
úr	0304.90	-- Túnfiskar (af ættinni <i>Thunnus</i>): röndótti túnfiskur eða rauðmagi (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), einnig túnfiskur (bláuggatúnfiskur (<i>Thunnus thynnus</i>)), ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>), keila (<i>Brosme brosme</i>), sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>), makrill (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), Afríkubleksmokkur, bleksmokkur og bleiki bleksmokkur.
03.05		Fiskur, þurrkaður, saltaður eða í saltlegi; reytur fiskur, einnig soðinn á undan eða jafnhliða reykingu; fiskimjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, hæft til manneldis.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
		– Reyktur fiskur, þar með talin flök:
	0305.41	-- Kyrrahafslax (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslax (<i>Salmo salar</i>) og Dónárlax (<i>Hucho hucho</i>)
	0305.49	-- Annað:
úr	0305.49	--- Túnfiskar (af ættinni <i>Thunnus</i>): röndótti túnfiskur eða rauðmagi (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), einnig túnfiskur (bláuggatúnfiskur (<i>Thunnus thynnus</i>)), ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>), keila (<i>Brosme brosme</i>), sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>), makrill (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), Afríkubleksmökkur, bleksmökkur og bleiki bleksmökkur, þó ekki flök
	0305.59	– Þurrkaður fiskur, einnig saltaður en ekki reyktur:
	0305.59	-- Annar:
úr	0305.59	--- Túnfiskar (af ættinni <i>Thunnus</i>): röndótti túnfiskur eða rauðmagi (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), einnig túnfiskur (bláuggatúnfiskur (<i>Thunnus thynnus</i>)), ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>), keila (<i>Brosme brosme</i>), sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>), makrill (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), Afríkubleksmökkur, bleksmökkur og bleiki bleksmökkur.
	0305.63	– Fiskur, saltaður en ekki þurrkaður eða reyktur og fiskur í saltlegi:
	0305.63	-- Ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>)
	0305.69	-- Annar:

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	0305.69	--- Túnfiskar (af ættinni <i>Thunnus</i>): röndótti túnfiskur eða rauðmagi (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), einnig túnfiskur (bláuggatúnfiskur (<i>Thunnus thynnus</i>)), ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>), keila (<i>Brosme brosmé</i>), sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>), makríll (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), Afríkubleksmokkur, bleksmokkur og bleiki bleksmokkur, þó ekki flök
03.07		Lindýr, einnig í skel, lifandi, fersk, kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; vatna- og sjávarhryggleysingjar, þó ekki krabbdýr og lindýr, lifandi, fersk, kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar úr vatna- og sjávarhryggleysingjum, þó ekki krabbdýrum, hæft til manneldis. – Diskur, einnig drottningardiskur, af ættkvíslunum <i>Pecten</i> , <i>Chlamys</i> eða <i>Placopecten</i> : 0307.21 -- Lifandi, ferskur eða kældur 0307.29 -- Annar – Pokasmokkfiskur (<i>Sepia officinalis</i> , <i>Rossia macrosoma</i> , <i>Sepioloa spp.</i>) og beitusmokkfiskur (<i>Omma-strephes spp.</i> , <i>Loligo spp.</i> , <i>Nototodarus spp.</i> , <i>Sepio-teuthis spp.</i>): 0307.41 -- Lifandi, ferskur eða kældur 0307.49 -- Annar – Kolkrabbi (<i>Octopus spp.</i>) 0307.51 -- Lifandi, ferskur eða kældur 0307.59 -- Annar 0307.60 – Sniglar, aðrir en sæsniglar – Annað; mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar úr vatna- og sjávarhryggleysingjum, þó ekki krabbdýrum, hæft til manneldis:

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
	0307.91	--Lifandi, ferskt eða kælt:
úr	0307.91	--- Önnur lindýr, þó ekki ostrur og skelfiskur
	0307.99	-- Annað:
úr	0307.99	--- Önnur lindýr, þó ekki ostrur og skelfiskur
16.04		Fiskur, unninn eða varinn skemmdum; styrjuhrogn og eftirlíkingar þeirra.
		-Fiskur, heill eða í hlutum en ekki hakkaður:
	1604.11	--Laxfiskur
úr	1604.14	--Túnfiskur, röndótti túnfiskur og rákungur (<i>Sarda spp.</i>), þó ekki niðursoðinn
úr	1604.15	--Makríll, þó ekki niðursoðinn
úr	1604.16	--Ansjósur, þó ekki niðursoðnar
	1604.19	--Annar:
úr	1604.19	---sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>), keila (<i>Brosme brosme</i>), Afríkubleksmokkur, bleksmokkur og bleiki bleksmokkur, þó ekki niðursoðinn
	1604.20	-Annar fiskur lagaður eða varinn skemmdum:
úr	1604.20	--Túnfiskar (af ættinni <i>Thunnus</i>): röndótti túnfiskur eða rauðmági (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), einnig túnfiskur (bláuggatúnfiskur (<i>Thunnus thynnus</i>)), ansjósa (<i>Engraulis spp.</i>), keila (<i>Brosme brosme</i>), sandhverfa (<i>Psetta maxima</i>), makríll (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), Afríkubleksmokkur, bleksmokkur og bleiki bleksmokkur, þó ekki niðursoðinn

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	1604.20	--Kyrrahafslax (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslax (<i>Salmo salar</i>) og Dónárlax (<i>Hucho hucho</i>)
16.05		Krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingar, unninn eða varið skemmdum.
	1605.90	– Annað:
úr	1605.90	--Kolkrabbi (<i>Octopus spp.</i>)
úr	1605.90	--Önnur lindýr, þó ekki ostrur, kræklingar (<i>Mytilus spp.</i> , <i>Perna spp.</i>) og skelfiskur

3. Marokkó skal afnema í áföngum tolla á vörum sem eru upprunnar í EFTA-ríki og skráðar í töflu 3 hér á eftir, svo og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, samkvæmt eftirfarandi áætlun:

Tveimur árum eftir gildistöku þessa samnings:	í 80% af grunntolli eða -gjaldi
Þremur ári eftir gildistöku þessa samnings:	í 60% af grunntolli eða -gjaldi
Fjórum árum eftir gildistöku þessa samnings:	í 40% af grunntolli eða -gjaldi
Fimm árum eftir gildistöku þessa samnings:	í 20% af grunntolli eða -gjaldi
Sex árum eftir gildistöku þessa samnings:	að fullu og öllu.

Tafla 3

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
03.02		Fiskur, nýr eða kældur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
		– Flatfiskur (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> og <i>Citharidae</i>), þó ekki lifur og hrogn:
	0302.21	-- Lúða (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>):
	0302.22	-- Skarkoli (<i>Pleuronectes platessa</i>)
	0302.23	-- Sólfúra (<i>Solea spp.</i>)
		– Annar fiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0302.61	-- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), sardínellur (<i>Sardinella spp.</i>), brislingur eða spratti (<i>Sprattus sprattus</i>):
úr	0302.61	-- Brislingur eða spratti (<i>Sprattus sprattus</i>)
	0302.69	-- Annars:
úr	0302.69	-- Ufsi (<i>Gadus virens</i>), langa (<i>Molva molva</i>), steinbítur, flekkur, vígablámi, bleikflekki, deplaflekki, kólguflekki, roðaflekki, kanaribaulari, Miðjarðarhafsbaulari, Spánarbaulari, gullflekki, randaflekki, blettaflekki, brotflekki
03.03		Fiskur, frystur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04.
		– Flatfiskur (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> og <i>Citharidae</i>), þó ekki lifur og hrogn:
	0303.31	-- Lúða (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>)
	0303.32	-- Skarkoli (<i>Pleuronectes platessa</i>)
	0303.33	-- Sólfúra (<i>Solea spp.</i>)

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
		– Annar fiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0303.71	-- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), sardínellur (<i>Sardinella spp.</i>), brislingur eða spratti (<i>Sprattus sprattus</i>)
úr	0303.71	---Brislingur eða spratti (<i>Sprattus sprattus</i>)
	0303.79	-- Annars:
úr	0303.79	---Ufsi (<i>Gadus virens</i>), langa (<i>Molva molva</i>), steinbítur, flekkur, vígablámi, bleikflekki, deplaflekki, kóluflekki, roðaflekki, kanarfbaulari, Miðjarðarhafsbaulari, Spánarbaulari, gullflekki, randaflekki, blettaflekki, brotflekki
03.04		Fiskflök og annað fiskkjöt (einnig hakkað), nýtt, kælt eða fryst.
	0304.10	– Nýtt eða kælt:
úr	0304.10	-- Fiskkjöt, annað en flök, af lúðu (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), skarkola (<i>Pleuronectes platessa</i>), sólfúru (<i>Solea spp.</i>), ufsa (<i>Gadus virens</i>), löngu (<i>Molva molva</i>), steinbít og flekk
	0304.90	– Annað:

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	0304.90	-- Af lúðu (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), skarkola (<i>Pleuronectes platessa</i>), sólflúru (<i>Solea spp.</i>), ufsa (<i>Gadus virens</i>), löngu (<i>Molva molva</i>), steinbít, flekk, vígabláma, bleikfleck, deplafleck, kólguflékk, roðafleck, kanaribaulara, Miðjarðarhafsbaulara, Spánarbaulara, gullfleck, randafleck, blettafleck og brotfleck
03.05		Fiskur, þurrkaður, saltaður eða í saltlegi; reyktur fiskur, einnig soðinn á undan eða jafnhliða reykingu; fiskimjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, hæft til manneldis. – Reyktur fiskur, einnig flök:
	0305.49	-- Annað:
úr	0305.49	--- Lúða (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), skarkoli (<i>Pleuronectes platessa</i>), sólflúra (<i>Solea spp.</i>), ufsi (<i>Gadus virens</i>), langa (<i>Molva molva</i>), steinbítur, flekkur, vígablámi, bleikfleckur, deplafleckur, kólguflékkur, roðafleckur, kanaribaulari, Miðjarðarhafsbaulari, Spánarbaulari, gullfleckur, randafleckur, blettafleckur og brotfleckur, þó ekki flök – Þurrkaður fiskur, einnig saltaður en ekki reyktur:
	0305.59	-- Annar:

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	0305.59	<p>---Lúða (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>, <i>Hippoglossus hippoglossus</i>, <i>Hippoglossus stenolepis</i>), skarkoli (<i>Pleuronectes platessa</i>), sólfúra (<i>Solea spp.</i>), ufsi (<i>Gadus virens</i>), langa (<i>Molva molva</i>), steinbítur, flekkur, vígablámi, bleikflekur, deplaflekur, kólguflekur, roðaflekur, kanaríbulari, Miðjarðarhafsbaulari, Spánarbaulari, gullflekur, randaflekur, blettaflekur og brotflekur</p> <p>– Fiskur, saltaður en ekki þurrkaður eða reyktur og fiskur í saltlegi:</p>
	0305.69	-- Annar:
úr	0305.69	<p>---Lúða (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i>, <i>Hippoglossus hippoglossus</i>, <i>Hippoglossus stenolepis</i>), skarkoli (<i>Pleuronectes platessa</i>), sólfúra (<i>Solea spp.</i>), ufsi (<i>Gadus virens</i>), langa (<i>Molva molva</i>), steinbítur, flekkur, vígablámi, bleikflekur, deplaflekur, kólguflekur, roðaflekur, kanaríbulari, Miðjarðarhafsbaulari, Spánarbaulari, gullflekur, randaflekur, blettaflekur og brotflekur</p>
03.06		<p>Krabbadýr, einnig í skel, lifandi, ný, kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; krabbadýr, í skel, soðin í gufu eða vatni, einnig kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar úr krabbadýrum, hæft til manneldis.</p> <p>– Fryst:</p>
	0306.12	-- Humar (<i>Homarus spp.</i>)
	0306.14	-- Krabbar

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
		–Ófryst:
	0306.22	--Humar (<i>Homarus spp.</i>)
	0306.24	--Krabbar
03.07		Lindýr, einnig í skel, lifandi, fersk, kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; vatna- og sjávarhryggleysingar, þó ekki krabbadýr og lindýr, lifandi, fersk, kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar úr vatna- og sjávarhryggleysingjum, þó ekki krabbadýrum, hæft til manneldis.
		–Kræklingur (<i>Mytilus spp.</i> , <i>Perna spp.</i>):
	0307.31	--Lifandi, ferskur eða kældur
	0307.39	--Annar
		–Annað; mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar úr vatna- og sjávarhryggleysingjum, þó ekki krabbadýrum, hæft til manneldis:
	0307.91	--Lifandi, ferskt eða kært:
úr	0307.91	---Skeljar
	0307.99	--Annars:
úr	0307.99	---Skeljar
16.04		Fiskur, unninn eða varinn skemmdum; styrjuhrogn og eftirlíkingar þeirra.
		–Fiskur, heill eða í hlutum en ekki hakkaður:
	1604.13	--Sardínur, sardínellur, brislingur eða spratti:
úr	1604.13	---Brislingur eða spratti (<i>Sprattus sprattus</i>), þó ekki niðursoðinn
	1604.19	--Annar:

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	1604.19	---Lúða (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), skarkoli (<i>Pleuronectes platessa</i>), sólflúra (<i>Solea spp.</i>), ufsi (<i>Gadus virens</i>), langa (<i>Molva molva</i>), steinbítur, flekkur, vígablámi, bleikflekur, deplaflekur, kólguflékur, roðaflekur, kanaribaulari, Miðjarðarhafsbaulari, Spánarbaulari, gullflekur, randaflekur, blettaflekur og brotflekur, þó ekki niðursoðinn
	1604.20	- Annar fiskur lagaður eða varinn skemmdum:
úr	1604.20	---Lúða (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), skarkoli (<i>Pleuronectes platessa</i>), sólflúra (<i>Solea spp.</i>), ufsi (<i>Gadus virens</i>), langa (<i>Molva molva</i>), steinbítur, flekkur, vígablámi, bleikflekur, deplaflekur, kólguflékur, roðaflekur, kanaribaulari, Miðjarðarhafsbaulari, Spánarbaulari, gullflekur, randaflekur, blettaflekur og brotflekur, þó ekki niðursoðinn
16.05		Krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingjar, unninn eða varið skemmdum.
	1605.10	- Krabbi
	1605.30	- Humar (<i>Homarus spp.</i>)
	1605.90	- Annað:
úr	1605.90	---Kræklingur (<i>Mytilus spp.</i> , <i>Perna spp.</i>) og skelfiskur

4. Marokkó skal afnema í áföngum tolla á vörum sem eru upprunnar í EFTA-ríki og skráðar í töflu 4 hér á eftir, svo og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, samkvæmt eftirfarandi áætlun:

Fjórum árum eftir gildistöku þessa samnings:	í 80% af grunntolli eða -gjaldi
Fimm árum eftir gildistöku þessa samnings:	í 60% af grunntolli eða -gjaldi
Sex árum eftir gildistöku þessa samnings:	í 40% af grunntolli eða -gjaldi
Sjö árum eftir gildistöku þessa samnings:	í 20% af grunntolli eða -gjaldi
Átta árum eftir gildistöku þessa samnings:	í 10% af grunntolli eða -gjaldi
Níu árum eftir gildistöku þessa samnings:	að fullu og öllu.

Tafla 4

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
03.02		Fiskur, nýr eða kældur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04.
		– Annar fiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0302.61	-- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), sardínellur (<i>Sardinella spp.</i>), brislingur eða spratti (<i>Sprattus sprattus</i>):
úr	0302.61	--Brislingur eða spratti (<i>Sprattur sprattus</i>)
	0302.69	-- Annars:
úr	0302.69	--Lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) og sjóvartari (<i>Decentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
03.03		Fiskur, frystur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04.
		– Annar fiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0303.71	-- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), sardínellur (<i>Sardinella spp.</i>), brislingur eða spratti (<i>Sprattus sprattus</i>)

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	0303.71	--- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>)
	0303.77	-- Sjóvartari (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
	0303.78	-- Lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>)
03.04		Fiskflök og annað fiskkjöt (einnig hakkað), nýtt, kælt eða fryst.
	0304.10	– Nýtt eða kælt:
úr	0304.10	-- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) og sjóvartari (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
úr	0304.10	-- Flök, þó ekki flök af þorski (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), síld (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), ýsu (<i>Malanogrammus aeglefinus</i>) og Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuisca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og öðrum ferskvatnsfiski
	0304.20	– Fryst flök:
úr	0304.20	-- Þó ekki flök af þorski (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), síld (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), ýsu (<i>Malanogrammus aeglefinus</i>) og Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuisca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og öðrum ferskvatnsfiski

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
	0304.90	– Annað:
úr	0304.90	-- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) og sjóvartari (<i>Decentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
03.05		Fiskur, þurrkaður, saltaður eða í saltlegi; reyktur fiskur, einnig soðinn á undan eða jafnhliða reykingu; fiskimjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, hæft til manneldis.
	0305.10	– Fiskimjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, hæft til manneldis
	0305.30	– Fiskflök, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi en ekki reykt:
úr	0305.30	-- Flök, þó ekki flök af þorski (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), síld (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), ýsu (<i>Malanogrammus aeglefinus</i>) og Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og öðrum ferskvatnsfiski
		– Reyktur fiskur, þar með talin fiskflök
	0305.49	-- Annað:
úr	0305.49	--- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) og sjóvartari (<i>Decentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
úr	0305.49	--- Flök, þó ekki flök af þorski (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), síld (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), ýsu (<i>Malanogrammus aeglefinus</i>) og ferskvatnsfiski

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
		– Þurrkaður fiskur, einnig saltaður en ekki reyktur:
	0305.59	-- Annar:
úr	0305.59	--- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) og sjóvartari (<i>Decentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
		– Fiskur, saltaður en ekki þurrkaður eða reyktur og fiskur í saltlegi:
	0305.69	-- Annar:
úr	0305.69	--- Sardínur (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) og sjóvartari (<i>Decentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
03.06		Krabbadýr, einnig í skel, lifandi, ný, kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; krabbadýr, í skel, soðin í gufu eða vatni, einnig kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; mjöl, fín- eða grófmalað, og köggjar úr krabbadýrum, hæft til manneldis.
		– Fryst:
	0306.13	-- Rækja og leturhumar
		– Ófryst:
	0306.23	-- Rækja og leturhumar
03.07		Lindýr, einnig í skel, lifandi, fersk, kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; vatna- og sjávarhryggleysingjar, þó ekki krabbadýr og lindýr, lifandi, fersk, kæld, fryst, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi; mjöl, fín- eða grófmalað, og köggjar úr vatna- og sjávarhryggleysingjum, þó ekki krabbadýrum, hæft til manneldis.
	0307.10	– Ostrur

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
16.04		Fiskur, unninn eða varinn skemmdum; styrjuhrogn og eftirlíkingar þeirra.
		– Fiskur, heill eða í hlutum en ekki hakkaður:
	1604.13	-- Sardínur, sardínellur, brislingur eða spratti:
úr	1604.13	--- Sardínur (<i>Sadina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>)
úr	1604.13	--- Annað, niðursoðið
	1604.14	-- Túnfiskur, röndótti túnfiskur og rákungur (<i>Sarda spp.</i>):
úr	1604.14	--- Niðursoðinn
	1604.15	-- Makríll:
úr	1604.15	--- Niðursoðinn
	1604.16	-- Ansjósur:
úr	1604.16	--- Niðursoðnar
	1604.19	-- Annar:
úr	1604.19	--- Lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) og sjóvartari (<i>Decentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
úr	1604.19	--- Niðursoðinn fiskur, þó ekki þorskur (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), ýsa (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) og ferskvatnsfiskur
	1604.20	– Annar fiskur lagaður eða varinn skemmdum:
úr	1604.20	-- Lýsingur (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) og sjóvartari (<i>Decentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	1604.20	--Niðursoðinn fiskur, þó ekki þorskur (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), síld (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), ýsa (<i>Malanogrammus aeglefinus</i>) og Kyrrahafslax (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslax (<i>Salmo salar</i>), Dónárlax (<i>Hucho hucho</i>) og annar ferskvatnsfiskur
16.05		Krabbadýr, lindýr og aðrir vatnahryggleysingjar, unninn eða varið skemmdum.
	1605.20	– Rækja og leturhumar:
	1605.90	– Annað:
úr	1605.90	-- Ostrur
23.01		Mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, úr kjöti, hlutum úr dýrum, fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum, óhæft til manneldis; hamsar.
	2301.20	– Mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, úr fiski eða krabbadýrum, lindýrum eða öðrum vatnahryggleysingjum:
úr	2301.20	-- Mjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, úr fiski

5. Marokkó skal veita árlegan tollfrjálsan innflutningskvóta fyrir vörur sem eru upprunnar í EFTA-ríki og tilgreindar eru í töflu 5 hér á eftir.

Tafla 5

Vöruliður	Vörulýsing	Tollfrjálsir innflutningskvótar (í tonnum) fyrir næstu ár eftir gildistöku þessa samnings								
		0	1	2	3	4	5	6	7	
úr 0305.41	Reyktur lax	1	1,5	2	2,5	frjáls	frjáls	frjáls	frjáls	
úr 2301.20	Mjöl, fín- eða grófmalað og kögglar úr fiski	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	

Fella ber innflutningskvóta niður á fimmta ári eftir gildistöku samningsins, að því er varðar ST-númer úr 0305.41, og á níunda ári eftir gildistöku samningsins, að því er varðar ST-númer úr 2301.20, á sama tíma og tollar og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif og kveðið er á um í 2. og 4. mgr. þessarar greinar, eftir því sem við á, eru felld niður.

6. Frá og með gildistöku þessa samnings skal Marokkó lækka alla innflutningstolla á vörum sem eru upprunnar í EFTA-ríki og eru skráðar í töflu 6, svo og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, niður fyrir 2,5 hundraðshluta af verðmæti.

Tafla 6

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
03.01		Lifandi fiskur.
		– Aðrir lifandi fiskar:
	0301.91	-- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aquabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
	0301.93	-- Vatnakarfi
	0301.99	-- Annar:
úr	0301.99	--- Ferskvatnsfiskur, þó ekki Kyrrahafslax (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslax (<i>Salmo salar</i>) og Dónárlax (<i>Hucho hucho</i>)
03.02		Fiskur, nýr eða kældur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04.
		– Laxfiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0302.19	-- Annar:
úr	0302.19	--- Ferskvatnsfiskur

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
		– Annar fiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0302.69	-- Annars:
úr	0302.69	--- Ferskvatnsfiskur
03.03		Fiskur, frystur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04.
		– Annar laxfiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0303.29	-- Annar:
úr	0303.29	--- Ferskvatnsfiskur
		– Annar fiskur, þó ekki lifur og hrogn:
	0303.79	-- Annars:
úr	0303.79	--- Ferskvatnsfiskur
03.04		Fiskflök og annað fiskkjöt (einnig hakkað), nýtt, kælt eða fryst.
	0304.10	– Nýtt eða kælt:
úr	0304.10	-- Af ferskvatnsfiski, þó ekki Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og silungi (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus agabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	0304.20	– Fryst flök:
	0304.20	-- Af ferskvatnsfiski, þó ekki Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuisca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og silungi (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguanbonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
úr	0304.90	– Annað:
	0304.90	-- Af ferskvatnsfiski, þó ekki Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuisca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og silungi (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguanbonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
03.05		Fiskur, þurrkaður, saltaður eða í saltlegi; reyktur fiskur, einnig soðinn á undan eða jafnhliða reykingu; fiskimjöl, fín- eða gröfmalað, og kögglar, hæft til manneldis.

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	0305.30	– Fiskflök, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi en ekki reykt:
	0305.30	– Af ferskvatnsfiski, þó ekki Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og silungi (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>) – Reyktur fiskur, þar með talin flök:
úr	0305.49	– Annað:
	0305.49	– Af ferskvatnsfiski, þó ekki silungi (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>) – Þurrkaður fiskur, einnig saltaður en ekki reyktur:
úr	0305.59	– Annar:
	0305.59	– Af ferskvatnsfiski, þó ekki Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbusca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og silungi (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
úr	0305.69 0305.69	– Fiskur, saltaður en ekki þurrkaður eða reyktur og fiskur í saltlegi: -- Annar: --- Af ferskvatnsfiski, þó ekki Kyrrahafslaxi (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbosca</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> og <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantshafslaxi (<i>Salmo salar</i>), Dónárlaxi (<i>Hucho hucho</i>) og silungi (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

7. Frá og með gildistöku þessa samnings skal Marokkó lækka alla innflutningstolla á vörum sem eru upprunnar í EFTA-ríki og eru skráðar í töflu 7, svo og gjöld sem hafa samsvarandi áhrif, niður fyrir 40 hundraðshluta af verðmæti.

Tafla 7

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
03.02	0302.11	Fiskur, nýr eða kældur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04. – Laxfiskur, þó ekki lifur og hrogn: -- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
03.03		Fiskur, frystur, þó ekki fiskflök og annað fiskkjöt í nr. 03.04. – Annar laxfiskur, þó ekki lifur og hrogn:

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
03.04	0303.21	-- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
		Fiskflök og annað fiskkjöt (einnig hakkað), nýtt, kælt eða fryst.
úr	0304.10	– Nýtt eða kælt:
	0304.10	-- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
úr	0304.20	– Fryst flök:
	0304.20	-- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
úr	0304.90	– Annað:
	0304.90	-- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
03.05		Fiskur, þurrkaður, saltaður eða í saltlegi; reyktur fiskur, einnig soðinn á undan eða jafnhliða reykingu; fiskimjöl, fín- eða grófmalað, og kögglar, hæft til manneldis.
úr	0305.30	– Fiskflök, þurrkuð, söltuð eða í saltlegi en ekki reykt:
	0305.30	-- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

Vöruliður	ST-númer	Vörulýsing
		– Reyktur fiskur, þar með talin flök:
	0305.49	-- Annað:
úr	0305.49	--- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
		– Þurrkaður fiskur, einnig saltaður en ekki reyktur:
	0305.59	-- Annar:
úr	0305.59	--- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
		– Fiskur, saltaður en ekki þurrkaður eða reyktur og fiskur í saltlegi:
	0305.69	-- Annar:
úr	0305.69	--- Silungur (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> og <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

8. Ríkin lýsa yfir gagnkvæmum vilja sínum til að stuðla að samræmdri þróun viðskipta með fisk og sjávarafurðir. Endurskoða ber reglulega fyrirkomulagið í þessari grein.

Fyrsta endurskoðun skal fara fram fyrir 1. janúar 2000 þegar Marokkó lækkar tolla á silung í 30 af hundraði.

4. gr.

1. Sviss, ásamt yferráðasvæði Furstadæmisins Liechtensteins, er heimilt að viðhalda innflutningstollum á vörum sem eru upprunnar í Marokkó og skráðar í töflu 8 hér á eftir, eða gjöldum sem hafa samsvarandi áhrif.

2. Endurskoða ber fyrirkomulagið í ST-númerum úr 03.01 til 03.05 fyrir 1. janúar 2000 með það í huga að leitast við að bæta viðskipti með fisk og aðrar sjávarafurðir.

Tafla 8

Vöruliður	Vörulýsing
úr 03.01 til 03.05	Fiskur, þó ekki fryst flök, annar en sjávarfiskur, vatnakarfi, áll og lax
úr 15.04 og 15.16.10	Feiti og olú til manneldis
úr 23.01.10 og 23.01.20	Fóður fyrir búfé
úr 23.09.90	Fóður fyrir búfé

Fylgiskjal IV.**Bókun um landbúnaðarmál milli Lýðveldisins Íslands
og Konungsríkisins Marokkós**

Ríkisstjórn Lýðveldisins Íslands (hér eftir nefnt Ísland) og ríkisstjórn Konungsríkisins Marokkós (hér eftir nefnt Marokkó) hafa samþykkt eftirfarandi:

1. gr.

Ísland skal lækka tolla á framleiðsluvörum sem eru upprunnar í Marokkó og tilgreindar eru í I. viðauka við þessa bókun.

2. gr.

Í II. viðauka við þessa bókun eru tilgreindar upprunareglur vegna framkvæmdar tollalækkana sem eru tilgreindar í I. viðauka við þessa bókun.

3. gr.

Ísland og Marokkó eru reiðubúin til að stuðla að samvinnu um vísindi og tækni á sviði landbúnaðar og á skyldum sviðum á grundvelli sameiginlegra hagsmuna. Í samvinnunni gæti falist samstarf fyrirtækja, skipti á upplýsingum og skjölum, sérfræðingaskipti svo og sameiginlegt skipulag málþinga og námskeiða um landbúnaðarmál.

4. gr.

I., II. og III. viðauki við þessa bókun eru óaðskiljanlegur hluti þessarar bókunar.

5. gr.

Aðilar að þessari bókun lýsa yfir vilja sínum til að stuðla gagnkvæmt að samræmdri þróun í viðskiptum með landbúnaðarafurðir innan ramma landbúnaðarstefna sinna og alþjóðlegra skuldbindinga. Aðilarnir endurskoða reglubundið þróun í viðskiptum sínum með landbúnaðarafurðir. Enn fremur skulu aðilarnir hafa tafarlaust samráð ef upp koma erfiðleikar í viðskiptum þeirra með landbúnaðarafurðir og leitast við að finna viðeigandi lausn.

6. gr.

1. Sameiginlega nefndin hefur umsjón með og annast framkvæmd þessarar bókunar.
2. Í sameiginlegu nefndinni eru fulltrúar Íslands annars vegar og fulltrúar Marokkós hins vegar. Hún skal koma saman eftir þörfum og getur hvor aðili um sig farið fram á að hún verði kölluð saman.
3. Einungis sameiginlega nefndin getur ákveðið að gera breytingar á viðaukunum við þessa bókun.

7. gr.

Bókun þessi skal öðlast gildi á sama degi og samningurinn milli EFTA-ríkjanna og Marokkós eða öðlast gildi til bráðabirgða á sama degi og sá samningur.

8. gr.

Bókunin skal gilda þar til samningurinn milli EFTA-ríkjanna og Marokkós fellur úr gildi.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

GJÖRT í Genf í nítjándanda degi júnímánaðar 1997 í tveimur eintökum, á ensku og frönsku, og eru báðir textarnir jafngildir.

Fyrir hönd ríkisstjórnar Lýðveldisins Íslands

Fyrir hönd ríkisstjórnar Konungsríkisins Marokkós

Framleiðsluvörur sem eru undanþegnar innflutningstollum

0409	Náttúrulegt hunang
0409 0000	Náttúrulegt hunang
0703	Laukur, skalottlaukur, hvítlaukur, blaðlaukur og aðrar skyldar matjurtir, nýjar eða kældar:
0703 1000	– Laukur og skalottlaukur
0703 2000	– Hvítlaukur
0708	Belgávextir, með eða án hýðis, nýir eða kældir:
0708 1000	– Ertur (<i>Pisum sativum</i>)
0708 2000	– Belgaldin (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>)
0709	Aðrar matjurtir, nýjar eða kældar:
0709 2000	Spergill
0710	Matjurtir (ósoðnar eða soðnar með gufu eða í vatni), frystar:
0710 2100	– Belgávextir, með eða án hýðis: – – Ertur (<i>Pisum sativum</i>)
0710 2200	– – Belgaldin (<i>Vigna spp.</i> , <i>Phaseolus spp.</i>)
0710 4000	– – Sykurmaís
0711	Matjurtir, varðar skemmdum til bráðabirgða (t.d. með brennisteinstvíldisgasi, saltlegi, brennisteinssýrlingi eða öðrum verndandi upplausnum), en óhæfar í því ástandi til manneldis:
0711 1000	– Laukur
0711 2000	– Ólífur
0711 3000	– Kapar

- 0712 Þurrkaðar matjurtir, heilar, skornar, sneiddar, muldar eða steyttar í duft, en ekki unnar frekar:
- 0712 2000 – Laukur
- 0712 9001 – – Sykurmaís
- 0713 Þurrkaðir belgávextir, afhýddir, einnig flysjaðir eða klofnir:
- 0713 1000 – Ertur (*Pisum sativum*)
- 0713 2000 – Hæsnabaunir (*garbanzos*)
– Belgbaunir (*Vigna spp.*, *Phaseolus spp.*)
- 0713 3100 – – Belgbaunir af tegundinni *Vigna mungo* (L.) Hepper eða *Vigna radiata* (L.) Wilczek
- 0713 3200 – Litlar rauðar (Adzuki) baunir (*Phaseolus* eða *Vigna angularis*)
- 0713 3300 – Nýrnabaunir, þar með taldar hvítar belgbaunir (*Phaseolus vulgaris*)
- 0713 3900 – Aðrar
- 0713 4000 – Linsubaunir
- 0713 5000 – Breiðbaunir (*Vicia faba var. major*) og hestabaunir (*Vicia faba var. equina*, *Vicia faba var. minor*)
- 0713 9000 – Aðrir
- 0802 Aðrar hnetur, nýjar eða þurrkaðar, með eða án skurnar eða flysjaðar:
- Möndlur:
- 0802 1100 – – Í hýði
- 0802 1200 – – Afhýddar
- Heslihnetur (*Corylus spp.*):
- 0802 2100 – – Í hýði
- 0802 2200 – – Afhýddar
- Valhnetur:

0802 3100	-- Í hýði
0802 3200	-- Afhýddar
0804	Döðlur, fíkjur, ananas, lárperur (avocado), guavaber, mangóaldin og mangóstínaldin, nýtt eða þurrkað:
0804 1001	- Nýjar
0804 1009	- Aðrar
0804 2000	- Fíkjur
0804 4000	- Lárperur
0805	Sítrusávéxtir, nýir eða þurrkaðir:
0805 1000	- Appelsínur
0805 2000	- Mandarínur (þar með taldar tangarínur og satsúmur); klementínur, wilkingávéxtir og áþekkir blendingar sítrustegunda
0805 3001	- Sítrónur
0805 3009	-- Annað
0805 4000	- Greipaldin
0805 9000	-- Aðrir
0806	Vínber, ný eða þurrkuð:
0806 1000	- Ný
0806 2001	- Þurrkuð: -- Rúsínur
0806 2009	-- Önnur
0807	Melónur (þar með taldar vatnsmelónur) og pápáaldin (papayas), nýtt:
0807 1000	- Melónur (þar með taldar vatnsmelónur):
0808	Epli, perur og kveður, nýtt:

- 0808 1000 – Epli
- 0808 2000 – Perur og kveður
- 0809 Apríkósur, kirsuber, ferskjur (þar með taldar nektarínur), plómur og þyrniplómur, nýtt:
- 0809 1000 – Apríkósur
- 0809 2000 – Kirsuber
- 0809 3000 – Ferskjur, þar með taldar nektarínur
- 0809 4000 – Plómur og þyrniplómur
- 0810 Aðrir ávextir, nýir:
- 0810 1000 – Jarðarber
- 0810 2000 – Hindber, brómber, mórber og lóganber
- 0810 3000 – Sólber, hvítar og rauðar kúrennur (ribsber) og garðaber (stikilsber)
- 0810 4000 – Trönuber, aðalbláber og aðrir ávextir af ættinni Vaccinium
- 0810 9000 – Annars
- 0811 Ávextir og hnetur, ósoðið eða soðið í gufu eða vatni, fryst, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:
- Jarðarber:
- 0811 1001 – – Með viðbættum sykri eða öðru sætiefni
- 0811 1009 – – Önnur
- Hindber, brómber, mórber, lóganber, sólber, hvítar og rauðar kúrennur (ribsber) og garðaber (stikilsber):
- 0811 2001 – – Með viðbættum sykri eða öðru sætiefni
- 0811 2009 – – Annað
- Annað:

- úr 0811 9001 – – Með viðbættum sykri eða öðru sætiefni: (kirsuber, plómur, apríkósur, ferskjur, greipaldin)
- úr 0811 9009 – – Annars (kirsuber, plómur, apríkósur, ferskjur, greipaldin)
- 0812 Ávextir og hnetur, varið skemmdum til bráðabirgða (t.d. með brennisteinstvíldisgasi, saltlegi, brennisteinssýrlingi eða öðrum verndandi upplausnum), en óhæfar í því ástandi til manneldis:
- 0812 1000 – Kirsuber
- 0812 2000 – Jarðarber
- 0812 9000 – Annað
- 0813 Ávextir, þurrkaðir, aðrir en í nr. 0801-0806; blöndur af hnetum eða þurrkuðum ávöxtum í þessum kafla:
- 0813 1000 – Apríkósur
- 0813 2000 – Sveskjur
- 0813 3000 – Epli
- 0813 4000 – Aðrir ávextir
- 0813 5000 – Blöndur af hnetum eða þurrkuðum ávöxtum í þessum kafla
- 0904 Pipar af ættinni *Piper*; þurrkaðir, pressaðir eða malaðir ávextir af ættinni *Capsicum* eða af ættinni *Pimenta*:
- 0904 2001 Ómulin paprika (sweet peppers)
- 0904 2009 Aðrir
- 0909 Fræ aníss, badians, finkuls, sveipjurtar, ostakúmens eða kúmens; einiber:
- 0909 2000 – Sveipjurtarfræ
- 0909 3000 – Ostakúmenfræ
- 0909 4000 – Kúmenfræ

- 0909 5000 – Finkulfræ; einiber:
- 1211 Plöntur eða plöntuhlutur (þar með talin fræ og aldin) sem aðallega er notað í ilmörur, lyf eða til varnar gegn eða útrýmingar á skordýrum, sveppum eða þess háttar, nýtt eða þurrkað, einnig sneitt, mulið eða sem duft:
- 1211 1000 – Lakkrísrót
- 1211 2000 – Ginsengrót
- 1211 9000 – Annað:
- 1302 Jurtasafar og jurtakjarnar; pektínefni, pektínöt og pektöt; agar og önnur jurtaslím og hleypiefni, einnig umbreytt, unnið úr vörum úr jurtaríkinu:
- 1302 2000 – Pektínefni, pektínöt og pektöt
- 1509 Ólífuoía og þættir hennar
- 1509 1001 Til matvælaframleiðslu
- 1509 1009 Annars
- 170210 Laktósi og laktósasíróp
- 2004 Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, frystar:
- 2004 9000 Aðrar matjurtir og matjurtablöndur (grænar baunir, belgaldin)
- 2005 Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, ófrystar
- 2005 3000 – Súrkál
- 2005 4000 – Ertur (*Pisum sativum*)
- Belgaldin (*Vigna spp.*, *Phaseolus spp.*):
- 2005 5100 – – Belgaldin, afhýdd

2008	Ávextir, hnetur og aðrir ætir plöntuhlutar, unnið eða varið skemmdum á annan hátt, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni eða áfengi, ót.a.:
	– Hnetur, jarðhnetur og önnur fræ, einnig blandað saman:
2008 1100	– – Jarðhnetur:
2008 1900	– – Annað
2008 3001	Ávaxtasúpur og -grautar
2008 3009	Aðrir
	Apríkósur
2008 5009	– – Aðrar
	Kirsuber
2008 6009	– – Önnur
	Ferskjur
2008 7009	– – Aðrar
	Jarðarber
2008 8009	– – Önnur
2009	Ávaxtasafi (þar með talið þrúguþykkni) og matjurtasafi, ógerjaður og án viðbætts áfengis, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni:
	– – Appelsínusafi:
2009 1101	Ógerjaður og ósykraður, í 50 kg umbúðum eða stærri
2009 1109	Annar
2009 1901	Ógerjaður og ósykraður, í 50 kg umbúðum eða stærri
2009 1909	Annars: Safi úr hvers konar öðrum sítrusávöxtum
2009 3001	Ógerjaður og ósykraður, í 50 kg umbúðum eða stærri
2009 3009	Annar

2009 5009	– Tómarksafi: -- Annar
2009 6009	– Þrúgusafi (þar með talið þrúguþykkni): -- Annar
2009 7009	– Eplasafi: -- Annar
2009 8009	– Safi úr hvers konar öðrum ávöxtum eða matjurtum: -- Annar
2009 9009	– Safablöndur: -- Aðrar
2102	Lifandi ger

Upprunareglur

1. 1) Við framkvæmd bókunarinnar skal framleiðsluvara talin upprunnin í Marokkó ef hún er fengin þar að öllu leyti.
  - 2) Eftirfarandi skal talið að öllu leyti fengið í Marokkó:
    - a) afurðir úr jurtaríkinu sem þar eru ræktaðar;
    - b) lifandi dýr sem þar eru borin og alin;
    - c) afurðir lifandi dýra sem þar eru alin;
    - d) vörur sem eru framleiddar þar eingöngu úr framleiðsluvörum sem tilgreindar eru í a- til c-lið.
  - 3) Umbúðir og flát utan um vöru teljast ekki hluti hennar þegar ákvarðað er hvort hún sé að öllu leyti fengin og ekki er nauðsynlegt að ganga úr skugga um hvort slíkar umbúðir eða flát eru upprunavörur eða ekki.
2. Þrátt fyrir 1. mgr. skulu framleiðsluvörur í 1. og 2. dálki skrárinnar í viðbætinum við þennan viðauka, sem fengnar eru í Marokkó og innihalda efni sem ekki eru að öllu leyti fengin þar, einnig teljast upprunavörur í Marokkó, að því tilskildu að skilyrði sem sett eru í 3. dálki um aðvinnslu slíkra efna séu uppfyllt.
3. 1) Sú fríðindameðferð sem kveðið er á um í bókuninni gildir einungis um framleiðsluvörur sem eru fluttar beint frá Marokkó til Íslands án þess að farið sé um yfirráðasvæði annars lands. Þó má flytja framleiðsluvörur sem upprunnar eru í Marokkó og mynda eina óskipta vörusendingu um yfirráðasvæði sem tilheyrir hvorki Marokkó né Ísland með, ef þörf krefur, umfermingu eða bráðabirgðageymslu á því yfirráðasvæði, að því tilskildu að vöurnar hafi verið undir eftirliti tollyfirvalda í landinu þar sem umflutningurinn eða bráðabirgðageymslan á sér stað, þær hafi hvorki verið þar til sölu né afhentar til neyslu og ekki hlotið aðra meðferð en affermingu og endurfermingu eða meðferð sem miðar að því halda þeim í góðu ástandi.
  - 2) Sönnunargögn um að skilyrðunum sem um getur í 1. undirgr. hafi verið uppfyllt skulu lögð fram hjá tollyfirvöldum á Íslandi í samræmi við viðeigandi ákvæði bókunar B við fríverslunarsamninginn milli EFTA-ríkjanna og Marokkós.

4. Við innflutning til Íslands skulu upprunavörur í skilningi þessara viðauka njóta hags af þessari bókun gegn framvísun annaðhvort EUR.1-flutningsskírteinis eða yfirlýsingar á vörureikningi sem gefin er út eða samin í samræmi við viðeigandi ákvæði bókunar B við fríverslunarsamninginn milli EFTA-ríkjanna og Marokkós.
5. Ákvæði um sönnun á uppruna og fyrirkomulag á samvinnu stjórnvalda sem er að finna í bókun B við fríverslunarsamninginn milli EFTA-ríkjanna og Marokkós skulu gilda að breyttu breytanda.
6. Ákvæði eða samþykktar yfirlýsingar sem er að finna í fríverslunarsamningnum milli EFTA-ríkjanna og Marokkós, að því er varðar bann við endurgreiðslu á eða undanþágu frá tollum, skulu gilda að breyttu breytanda um framleiðsluvörur sem falla undir þessa tvíhliða bókun um landbúnaðarmál.

Viðbætur við 2. viðauka

Skrá yfir framleiðsluvörur sem um getur í 2. mgr. og háðar eru öðrum skilyrðum en þeim að vera að öllu leyti fengnar

ST-númer	Vörulýsing	Aðvinnsla efna, sem ekki teljast upprunaefni, er veitir upprunaréttindi
07.10	Matjurtir (ósoðnar eða soðnar með gufu eða í vatni), frystar	Framleiðsla úr efnunum í 7. kafla sem verða að vera fengin að öllu leyti
07.11	Matjurtir, varðar skemmdum til bráðabirgða (t.d. með brennisteinstvíldisgasi, saltlegi, brennisteinssýrlingi eða öðrum verndandi upplausnum), en óhæfar í því ástandi til manneldis	Framleiðsla úr efnunum í 7. kafla sem verða að vera fengin að öllu leyti
07.12	Þurrkaðar matjurtir, heilar, skornar, sneiddar, muldar eða steyttar í duft, en ekki frekar unnar	Framleiðsla úr efnunum í 7. kafla sem verða að vera fengin að öllu leyti
08.11	Ávextir og hnetur, ósoðið eða soðið í gufu eða vatni, fryst, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni	Framleiðsla úr ávöxtum og hnetum sem verða að vera fengin að öllu leyti
08.12	Ávextir og hnetur, varið skemmdum til bráðabirgða (t.d. með brennisteinstvíldisgasi, saltlegi, brennisteinssýrlingi eða öðrum verndandi upplausnum), en óhæfar í því ástandi til manneldis	Framleiðsla úr ávöxtum og hnetum sem verða að vera fengin að öllu leyti
08.13	Ávextir, þurrkaðir, aðrir en í nr. 08.01 – 08.06; blöndur af hnetum eða þurrkuðum ávöxtum í þessum kafla	Framleiðsla úr ávöxtum og hnetum sem verða að vera fengin að öllu leyti
úr 13.02	Jurtasafar og jurtakjarnar; pektínefni, pektínöt og pektöt; agar og önnur jurtslím og hleypiefni, einnig umbreytt, unnið úr vörum úr jurtaríkinu:	
	– Agar og önnur jurtslím og hleypiefni unnið úr vörum úr jurtaríkinu, ekki umbreytt	Framleiðsla úr efnunum sem í heild eru að verðmæti ekki yfir 50% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar
úr 15.09	Ólífuoía og þættir hennar, einnig hreinsað en ekki efnafræðilega umbreytt, nema sem fæða:	
	– Þættir í föstu formi	Framleiðsla úr öðrum efnunum í nr. 15.07 til 15.15

	– Annað	Framleiðsla úr jurtaefnum sem verða að vera fengin að öllu leyti
20.04	Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, frystar, þó ekki vörur í nr. 20.06	Framleiðsla úr jurtum sem verða að vera fengnar að öllu leyti
20.05	Aðrar matjurtir, unnar eða varðar skemmdum á annan hátt en með ediki eða ediksýru, ófrystar, þó ekki vörur í nr. 20.06	Framleiðsla úr jurtum sem verða að vera fengnar að öllu leyti
20.08	Ávextir, hnetur og aðrir ætir plöntuhlutar, unnið eða varið skemmdum á annan hátt, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni eða áfengi, ót.a.:	
	– Ávextir og hnetur, eldað, þó ekki soðið í gufu eða vatni, ekki með viðbættum sykri, fryst	Framleiðsla þar sem ávextirnir og hneturnar verða að vera fengin að öllu leyti
	– Hnetur, ekki með viðbættum sykri eða áfengi	Framleiðsla úr hnetum og olíufræjum í nr. 08.01, 08.02 og 12.02 til 12.07 sem eru notuð og teljast upprunnin og eru að verðmæti meira en 60% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar
	– Annars	Framleiðsla úr efnum sem flokkast öll undir aðra vöruliði en framleiðsluvaran, enda sé verðmæti annarra efna í 17. kafla sem notuð eru í heild ekki meira en 30% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar
20.09	Ávaxtasafi (þar með talið þrúguþykkni) og matjurtasafi, ógerjaður og án viðbættis áfengis, einnig með viðbættum sykri eða öðru sætiefni	Framleiðsla úr efnum sem flokkast öll undir aðra vöruliði en framleiðsluvaran, enda sé verðmæti annarra efna í 17. kafla sem notuð eru í heild ekki meira en 30% af verksmiðjuverði framleiðsluvörunnar

Yfirlýsing sendinefndar Íslands

Eins og stendur leggur Ísland engan toll á tómata frá aðildarríkjum Alþjóða-
viðskiptastofnunarinnar (WTO) milli 1. nóvember og 15. mars ár hvert. Þessu
verður ekki breytt með tilliti til Konungsríkisins Marokkós án undangenginna
viðræðna sem miða að því að tryggja að núverandi ástandi verði viðhaldið.

**AGREEMENT
BETWEEN
THE EFTA STATES
AND
THE KINGDOM OF MOROCCO**

PREAMBLE

The Republic of Iceland, the Principality of Liechtenstein, the Kingdom of Norway, the Swiss Confederation (hereinafter called the EFTA States)

and

the Kingdom of Morocco (hereinafter called Morocco),

1. Considering the importance of the links existing between the EFTA States and Morocco, in particular the Declaration on Co-operation signed in Zermatt in December 1995, and recognizing the common wish to strengthen these links, thus establishing close and lasting relations,
2. Recalling their intention to participate actively in the process of economic integration in the Euro-Mediterranean region, and expressing their preparedness to co-operate in seeking ways and means to strengthen this process,
3. Reaffirming their commitment to pluralistic democracy based on the rule of law, human rights and fundamental freedoms, and recalling the principles of the United Nations Charter,
4. Desiring to create favourable conditions for the development and diversification of trade between them and for the promotion of commercial and economic co-operation in areas of common interest on the basis of equality, mutual benefit, non-discrimination and international law,
5. Recalling the membership of the EFTA States and Morocco in WTO and their commitment to comply with the rights and obligations arising from the Agreement establishing the World Trade Organization, including the principles of most-favoured-nation and of national treatment,
6. Resolved to contribute to the strengthening of the multilateral trading system and to develop their relations towards free trade in compliance with WTO rules,
7. Considering that no provision of this Agreement may be interpreted as exempting the States Parties to this Agreement from their obligations under other international agreements, especially WTO,
8. Determined to implement this Agreement with the objective to preserve and protect the environment and to ensure an optimal use of natural resources in accordance with the principle of sustainable development,

9. Firmly convinced that this Agreement will contribute to the creation of an enlarged and harmonious free trade area between European and Mediterranean countries, thus constituting an important contribution to Euro-Mediterranean integration,
10. Noting the intention of EFTA States to support efforts to liberalize the Moroccan economy and in that way to contribute to the improvement of economic and social conditions in Morocco,
11. Declaring their readiness to examine, in the light of any relevant factor, the possibility of developing and deepening their economic relations in order to extend them to fields not covered by this Agreement,
12. Convinced that this Agreement provides an appropriate framework for exchange of information and views on economic developments and trade as well as related matters,
13. Also convinced that this Agreement will create conditions encouraging economic, trade and investment relations between them,
14. HAVE DECIDED, in pursuit of the above, to conclude the following Agreement (hereinafter called this Agreement):

ARTICLE 1

Objectives

1. The EFTA States and Morocco shall gradually establish a free trade area in accordance with the provisions of the present Agreement.
2. The objectives of this Agreement, which is based on trade relations between market economies and on the respect of democratic principles and human rights, are:
  - (a) to promote, through the expansion of reciprocal trade, the harmonious development of the economic relations between the EFTA States and Morocco and thus to foster in the EFTA States and in Morocco the advance of economic activity, the improvement of living and employment conditions, and increased productivity and financial stability;
  - (b) to provide fair conditions of competition for trade between the States Parties to this Agreement;

- (c) to contribute in this way, by the removal of barriers to trade, to Euro-Mediterranean economic integration and to the harmonious development and expansion of world trade.

ARTICLE 2

Scope

This Agreement shall apply:

- (a) to products falling within Chapters 25 to 97 of the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS), excluding the products listed in Annex I;
- (b) to products specified in Protocol A, with due regard to the arrangements provided for in that Protocol;
- (c) to fish and other marine products as provided for in Annex II;

originating in an EFTA State or Morocco.

ARTICLE 3

Rules of origin and co-operation in customs administration

1. Protocol B lays down the rules of origin and methods of administrative co-operation.
2. The States Parties to this Agreement shall take appropriate measures, including reviews by the Joint Committee and arrangements for administrative co-operation, to ensure that the provisions of Articles 4 (Customs duties on imports and charges having equivalent effect), 5 (Basic duties), 6 (Customs duties of a fiscal nature), 7 (Customs duties on exports and charges having equivalent effect), 8 (Quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect), 13 (Internal taxation and regulations) and 22 (Re-export and serious shortage) of this Agreement and Protocol B are effectively and harmoniously applied, and to reduce, as far as possible, the formalities imposed in trade, and to achieve mutually satisfactory solutions to any difficulties arising from the operation of those provisions.

3. On the basis of the reviews referred to in paragraph 2, the States Parties to this Agreement shall decide on the appropriate measures to be taken.

ARTICLE 4

Customs duties on imports and charges having equivalent effect

1. No new customs duty on imports or charge having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Morocco.
2. The EFTA States shall abolish on the date of entry into force of this Agreement all customs duties on imports and any charges having equivalent effect on products originating in Morocco.
3. Morocco shall abolish on the date of entry into force of this Agreement all customs duties on imports and any charges having equivalent effect on products originating in an EFTA State, except as provided for in Tables A, B, C, D and E to Annex III.
4. Morocco shall abolish all reference prices on products listed in Table F to Annex III in accordance with its obligations within the WTO, in particular the Agreement on Customs Valuation, in any case at the latest three years after the entry into force of this Agreement.

ARTICLE 5

Basic duties

1. For each product the basic duty to which the successive reductions set out in this Agreement are to be applied, shall be the most-favoured-nation rate of duty applied on 1 January 1996.
2. If, before, by or after entry into force of this Agreement, any tariff reduction is applied on an *erga omnes* basis, in particular reductions in accordance with the commitments resulting from the Uruguay Round, such reduced duties shall replace the basic duties referred to in paragraph 1 as from the date when such reductions are applied, or from the entry into force of this Agreement if this is later.
3. The reduced duties calculated in accordance with Article 4 (Customs duties on imports and charges having equivalent effect) shall be applied rounded to the first decimal place or, in case of specific duties, to the second decimal place.

ARTICLE 6

Customs duties of a fiscal nature

The provisions of Article 4 (Customs duties on imports and charges having equivalent effect) shall also apply to customs duties of a fiscal nature.

ARTICLE 7

Customs duties on exports and charges having equivalent effect

1. No new customs duty on exports or charge having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Morocco.
2. The EFTA States and Morocco shall abolish on the date of entry into force of this Agreement all customs duties on exports and any charges having equivalent effect.

ARTICLE 8

Quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect

1. No new quantitative restriction on imports or exports and measures having equivalent effect shall be introduced in trade between the EFTA States and Morocco.
2. The EFTA States shall abolish on the date of entry into force of this Agreement quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect.
3. Morocco shall abolish on the date of entry into force of this Agreement quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect, except as provided for in Annex IV.

ARTICLE 9

General exceptions

This Agreement shall not preclude prohibitions or restrictions on imports, exports or goods in transit justified on grounds of public morality, public policy or public security; the protection of health and life of humans, animals or plants and the environment; the protection of national treasures possessing artistic, historic or

archaeological value; the protection of intellectual property; rules relating to gold or silver; or the conservation of exhaustible natural resources, if such measures are made effective in conjunction with restrictions on domestic production or consumption. Such prohibitions or restrictions shall not, however, constitute a means of arbitrary discrimination or a disguised restriction on trade between the States Parties to this Agreement.

ARTICLE 10

State monopolies

1. The EFTA States shall ensure that any state monopoly of a commercial character be adjusted, with the exceptions laid down in Protocol C, so that with the entry into force of this Agreement no discrimination regarding the conditions under which goods are procured and marketed will exist between nationals of the EFTA States and of Morocco. These goods shall be procured and marketed in accordance with commercial considerations.

2. Morocco will progressively adjust, without affecting commitments made under the WTO, any state monopoly of a commercial character so that at the latest by the end of the fifth year following the entry into force of this Agreement, no discrimination regarding the conditions under which goods are procured and marketed will exist between nationals of Morocco and the EFTA States. The Joint Committee will be informed of the measures adopted to implement these objectives.

3. The provisions of this Article shall apply to any body through which the competent authorities of the States Parties to this Agreement, in law or in fact, either directly or indirectly supervise, determine or appreciably influence imports or exports between the States Parties to this Agreement. These provisions shall likewise apply to monopolies delegated by the State to other bodies.

ARTICLE 11

Technical regulations

1. The States Parties to this Agreement shall co-operate in the field of technical regulations, standards and conformity assessment; and through appropriate measures promote in particular European-wide solutions. The Joint Committee shall establish guidelines for the implementation of this paragraph.

2. The States Parties to this Agreement agree to hold immediate consultations in the framework of the Joint Committee in case a State Party considers that another State

Party has taken measures which are likely to create, or have created, a technical obstacle to trade, in order to find an appropriate solution.

3. The States Parties to this Agreement confirm the obligation to notify draft technical regulations in accordance with the provisions on the WTO Agreement on Technical Barriers to Trade.

ARTICLE 12

Trade in agricultural products

1. The States Parties to this Agreement declare their readiness to foster, in so far as their agricultural policies allow, harmonious development of trade in agricultural products.

2. In pursuance of this objective each individual EFTA State and Morocco concluded a bilateral arrangement providing for measures to facilitate trade in agricultural products.

3. The States Parties to this Agreement shall apply their regulations in sanitary and phytosanitary matters in a non-discriminatory fashion and shall not introduce any new measures that have the effect of unduly obstructing trade.

ARTICLE 13

Internal taxation and regulations

1. The States Parties to this Agreement commit themselves to apply any internal taxes and other charges and regulations in accordance with Article III of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 and other relevant WTO Agreements.

2. Exporters may not benefit from repayment of internal taxation in excess of the amount of direct or indirect taxation imposed on products exported to the territory of one of the States Parties to this Agreement.

ARTICLE 14

Payments and Transfers

1. Payments relating to trade between an EFTA State and Morocco and the transfer of such payments to the territory of the State Party to this Agreement where the creditor resides, shall be free from any restrictions.
2. The States Parties to this Agreement shall refrain from any currency exchange or administrative restrictions on the grant, repayment or acceptance of short and medium-term credits covering commercial transactions in which a resident participates.
3. No restrictive measures shall apply to transfers related to investments and in particular to the repatriation of amounts invested or reinvested and of any kind of revenues stemming therefrom.

ARTICLE 15

Public procurement

1. The States Parties to this Agreement consider the effective liberalization of their respective public procurement markets on the basis of non-discrimination and reciprocity, as an integral objective of this Agreement.
2. To this effect, the Parties shall elaborate rules within the framework of the Joint Committee with a view to ensuring such liberalization. Due account shall be given to developments under the auspices of the WTO.

ARTICLE 16

Protection of intellectual property

1. The States Parties to this Agreement shall grant and ensure adequate, effective and non-discriminatory protection of intellectual property rights, including measures for the enforcement of such rights against infringement thereof, counterfeiting and piracy, in accordance with the provisions of this Article, Annex V to this Agreement and the international agreements referred to therein.
2. The States Parties to this Agreement shall accord to each other's nationals treatment no less favourable than that they accord to their own nationals. Exemptions from this obligation must be in accordance with the substantive provisions of Article 3 of the TRIPS Agreement.

3. The States Parties to this Agreement shall grant to each others' nationals treatment no less favourable than that accorded to nationals of any other State. Exemptions from this obligation must be in accordance with the substantive provisions of the TRIPS Agreement, in particular Articles 4 and 5 thereof.

4. The States Parties to this Agreement agree, upon request of any State Party, to review the provisions on the protection of intellectual property rights contained in the present Article and in Annex V, with a view to further improve levels of protection and to avoid or remedy trade distortions caused by actual levels of protection of intellectual property rights.

ARTICLE 17

Rules of competition concerning undertakings

1. The following are incompatible with the proper functioning of this Agreement in so far as they may affect trade between an EFTA State and Morocco:

- (a) all agreements between undertakings, decisions by associations of undertakings and concerted practices between undertakings which have as their object or effect the prevention, restriction or distortion of competition;
- (b) abuse by one or more undertakings of a dominant position in the territories of the States Parties to this Agreement as a whole or in a substantial part thereof.

2. The provisions of paragraph 1 shall also apply to the activities of public undertakings, and undertakings for which the States Parties to this Agreement grant special or exclusive rights, in so far as the application of these provisions does not obstruct the performance, in law or in fact, of the particular public tasks assigned to them.

3. If a State Party to this Agreement considers that a given practice is incompatible with the provisions of paragraphs 1 and 2, it may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 25 (Procedure for the application of safeguard measures).

ARTICLE 18

State aid

1. Any aid granted by a State Party to this Agreement or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it may affect trade between an EFTA State and Morocco, be incompatible with the proper functioning of this Agreement.
2. Any practices contrary to paragraph 1 should be assessed on the basis of the criteria set out in Annex VI.
3. The States Parties to this Agreement shall ensure transparency of state aid measures by exchanging information as provided in Annex VII.
4. If a State Party to this Agreement considers that a given practice is incompatible with the provisions of paragraph 1, it may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 25 (Procedure for the application of safeguard measures).

ARTICLE 19

Dumping

If an EFTA State finds that dumping within the meaning of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 is taking place in trade with Morocco, or if Morocco finds that dumping within this meaning is taking place in trade with an EFTA State, the State Party concerned may take appropriate measures against this practice in accordance with the Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 and with the procedure laid down in Article 25 (Procedure for the application of safeguard measures).

ARTICLE 20

Emergency action on imports of particular products

Where any product is being imported in such increased quantities and under such conditions as to cause, or threaten to cause:

- (a) serious injury to domestic producers of like or directly competitive products in the territory of the importing State Party to this Agreement, or
- (b) serious disturbances in any related sector of the economy or difficulties which could bring about serious deterioration in the economic situation of a region,

the State Party concerned may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedure laid down in Article 25 (Procedure for the application of safeguard measures).

ARTICLE 21

Structural adjustment

1. Exceptional measures of limited duration which derogate from the provisions of Article 4 (Customs duties on imports and charges having equivalent effect) may be taken by Morocco in the form of increased customs duties.
2. These measures may only concern infant industries, or certain sectors undergoing restructuring or facing serious difficulties, particularly where these difficulties produce important social problems.
3. After the introduction of these measures, the total ad valorem customs duties applicable in Morocco to products originating in the EFTA States may not exceed 25% and shall maintain an element of preference for products originating in the EFTA States. They may not exceed customs duties levied on imports to Morocco of similar goods from any other country. The total value of imports of the products which are subject to these measures may not exceed 15% of total imports of industrial products from the EFTA States as defined in Article 2(a) during the last year for which statistics are available.
4. These measures shall be applied for a period not exceeding three years unless a longer duration is authorized by the Joint Committee. All exceptional measures regarding structural adjustment shall cease to apply at the latest eight years after the entry into force of this Agreement.
5. Morocco shall inform the Joint Committee of any exceptional measures it intends to take and, at the request of the EFTA States, consultations shall be held in the Joint Committee on such measures and the sectors to which they apply before they are applied. When taking such measures Morocco shall provide the Joint Committee with a schedule for the elimination of the customs duties introduced under this Article. This schedule shall provide for a phasing out of these duties at equal annual rates starting at

the latest two years after their introduction. The Joint Committee may decide on a different schedule.

ARTICLE 22

Re-export and serious shortage

Where compliance with the provisions of Articles 7 (Customs duties on exports and charges having equivalent effect) and 8 (Quantitative restrictions on imports or exports and measures having equivalent effect) leads to:

- (a) re-export to a third country against which the exporting State Party to this Agreement maintains, for the product concerned, quantitative export restrictions, export duties or measures or charges having equivalent effect; or
- (b) a serious shortage, or threat thereof, of a product essential to the exporting State Party to this Agreement;

and where the situations referred to above give rise or are likely to give rise to major difficulties for the exporting State Party, that State Party may take appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 25 (Procedure for the application of safeguard measures). The measures shall be non-discriminatory and be eliminated when conditions no longer justify their maintenance.

ARTICLE 23

Balance of payments difficulties

1. The States Parties to this Agreement shall endeavour to avoid the imposition of restrictive measures for balance of payments purposes.
2. Where an EFTA State or Morocco is in serious balance of payments difficulties, or under imminent threat thereof, the EFTA State or Morocco, as the case may be, may, in accordance with the conditions established under the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 and the Understanding on the Balance-of-Payments Provisions of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994, adopt trade restrictive measures, which shall be of limited duration and non-discriminatory, and may not go beyond what is necessary to remedy the balance of payments situation. Preference shall be given to price-based measures which shall be progressively relaxed as balance of payments conditions improve and eliminated when conditions no longer justify their maintenance. The EFTA State or Morocco, as the case may be, shall inform the other States Parties to this Agreement and the Joint Committee forthwith, if possible, prior to their

introduction and shall provide a time schedule for their removal. The Joint Committee shall, upon the request of any other State Party, examine the need for maintaining the measures taken.

ARTICLE 24

Arbitration Procedure

1. Disputes between States Parties to this Agreement, relating to the interpretation of rights and obligations of the States Parties to this Agreement, which have not been settled through consultation or in the Joint Committee within six months, may be referred to arbitration by any State party to the dispute by means of a written notification addressed to the other State party to the dispute. A copy of this notification shall be communicated to all States Parties to this Agreement.
2. The constitution and functioning of the arbitral tribunal is governed by Annex VIII.
3. The arbitral tribunal shall settle the dispute in accordance with the provisions of this Agreement and applicable rules and principles of international law.
4. The award of the arbitral tribunal shall be final and binding upon the States parties to the dispute.

ARTICLE 25

Procedure for the application of safeguard measures

1. Before initiating the procedure for the application of safeguard measures set out in the following paragraphs of the present Article, the States Parties to this Agreement shall endeavour to solve any differences between them through direct consultations, and inform the other States Parties to this Agreement thereof.
2. Without prejudice to paragraph 6 of the present Article, a State Party which considers resorting to safeguard measures shall promptly notify the other States Parties and the Joint Committee thereof and supply all relevant information. Consultations between the States Parties to this Agreement shall take place without delay in the Joint Committee with a view to finding a commonly acceptable solution.
3. (a) As regards Articles 17 (Rules of competition concerning undertakings) and 18 (State aid), the States Parties concerned shall give to the Joint Committee all the assistance required in order to examine the case and,

where appropriate, eliminate the practice objected to. If the State Party in question fails to put an end to the practice objected to within the period fixed by the Joint Committee or if the Joint Committee fails to reach an agreement after consultations, or after thirty days following referral for such consultations, the State Party concerned may adopt the appropriate measures to deal with the difficulties resulting from the practice in question.

- (b) As regards Articles 19 (Dumping), 20 (Emergency action on imports of particular products) and 22 (Re-export and serious shortage), the Joint Committee shall examine the case or the situation and may take any decision needed to put an end to the difficulties notified by the State Party concerned. In the absence of such a decision within thirty days of the matter being referred to the Joint Committee, the State Party concerned may adopt the measures necessary in order to remedy the situation.
- (c) As regards Article 32 (Fulfilment of obligations), the State Party concerned shall supply the Joint Committee with all relevant information required for a thorough examination of the situation with a view to seeking a commonly acceptable solution. If the Joint Committee fails to reach such a solution or if a period of three months has elapsed from the date of notification, the State Party concerned may take appropriate measures.

4. The safeguard measures taken shall be notified immediately to the States Parties to this Agreement and to the Joint Committee. They shall be restricted with regard to their extent and to their duration to what is strictly necessary in order to rectify the situation giving rise to their application and shall not be in excess of the injury caused by the practice or the difficulty in question. Priority shall be given to such measures that will least disturb the functioning of this Agreement. The measures taken by Morocco against an action or an omission of an EFTA State may only affect the trade with that State. The measures taken against an action or omission of Morocco may be only taken by that or those EFTA States the trade of which is affected by the said action or omission.

5. The safeguard measures taken shall be the object of regular consultations within the Joint Committee with a view to their relaxation, substitution or abolition, when conditions no longer justify their maintenance.

6. Where exceptional circumstances requiring immediate action make prior examination impossible, the State Party concerned may, in the cases of Articles 19 (Dumping), 20 (Emergency action on imports of particular products) and 22 (Re-export and serious shortage) and in cases of state aid having a direct and immediate incidence on trade between the States Parties, apply forthwith the precautionary and provisional

measures strictly necessary to remedy the situation. The measures shall be notified without delay and consultations between the States Parties to this Agreement shall take place as soon as possible within the Joint Committee.

ARTICLE 26

Security exceptions

Nothing in this Agreement shall prevent a State Party to this Agreement from taking any measures which it considers necessary:

- (a) to prevent the disclosure of information contrary to its essential security interests;
- (b) for the protection of its essential security interests or for the implementation of international obligations or national policies
  - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war, provided that such measures do not impair the conditions of competition in respect of products not intended for specifically military purposes, and to such traffic in other goods, materials and services as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment; or
  - (ii) relating to the non-proliferation of biological and chemical weapons, nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
  - (iii) taken in time of war or other serious international tension.

ARTICLE 27

Evolutionary clause

1. The States Parties to this Agreement undertake to review the present Agreement in light of further developments in international economic relations, i.a. in the framework of WTO and to examine in this context, and in the light of any relevant factor, the possibility of further developing and deepening the co-operation under this Agreement and to extend it to areas not covered therein. The States Parties to this Agreement may instruct the Joint Committee to examine this possibility and, where appropriate, to make recommendations to them, particularly with a view to opening up negotiations.

2. Agreements resulting from the procedure referred to in paragraph 1 will be subject to ratification or approval by the States Parties to this Agreement in accordance with their own procedures.

ARTICLE 28

Services and Investments

1. The States Parties to this Agreement recognize the growing importance of certain areas, such as services and investments. In their efforts to gradually develop and broaden their co-operation, in particular in the context of Euro-Mediterranean integration, they will co-operate with the aim of further promoting investments and achieving a gradual liberalization and mutual opening of markets for trade in services, taking into account on-going work under the auspices of the WTO.

2. The EFTA States and Morocco shall review developments in the services sectors with a view to considering liberalization measures between the parties.

3. The EFTA States and Morocco will discuss this co-operation in the Joint Committee with the aim of developing and deepening their relations under this Agreement.

ARTICLE 29

Technical assistance

In order to facilitate the implementation of this Agreement the States Parties shall agree upon appropriate modalities for technical assistance and co-operation of their respective authorities in particular in the fields of intellectual property, customs matters and technical regulations. To this end, they shall co-ordinate efforts with relevant international organizations

ARTICLE 30

The Joint Committee

1. The implementation of this Agreement shall be supervised and administered by a Joint Committee which shall simultaneously act under the Declaration signed in Zermatt in December 1995.

2. For the purpose of the proper implementation of this Agreement, the States Parties to this Agreement shall exchange information and, at the request of any State

Party to this Agreement, shall hold consultations within the Joint Committee. The Joint Committee shall keep under review the possibility of further removal of the obstacles to trade between the EFTA States and Morocco.

3. The Joint Committee may take decisions in the cases provided for in this Agreement. On other matters the Joint Committee may make recommendations.

ARTICLE 31

Procedures of the Joint Committee

1. For the proper implementation of this Agreement the Joint Committee shall meet whenever necessary but normally once a year. Each State Party to this Agreement may request that a meeting be held.

2. The Joint Committee shall act by common agreement.

3. If a representative in the Joint Committee of a State Party to this Agreement has accepted a decision subject to the fulfilment of constitutional requirements, the decision shall enter into force, if no later date is contained therein, on the date the lifting of the reservation is notified.

4. For the purpose of this Agreement the Joint Committee shall adopt its rules of procedure which shall, inter alia, contain provisions for convening meetings and for the designation of the Chairman and his/her term of office.

5. The Joint Committee may decide to set up such sub-committees and working parties as it considers necessary to assist it in accomplishing its tasks.

ARTICLE 32

Fulfilment of obligations

1. The States Parties to this Agreement shall take all necessary measures to ensure the achievement of the objectives of this Agreement and the fulfilment of their obligations under this Agreement.

2. If an EFTA State considers that Morocco has, or if Morocco considers that an EFTA State has failed to fulfil an obligation under this Agreement, the State Party concerned may take the appropriate measures under the conditions and in accordance with the procedures laid down in Article 25 (Procedure for the application of safeguard measures).

ARTICLE 33

Relation between this Agreement and the WTO Agreement

The States Parties to this Agreement commit themselves to ensure the consistency of the Agreement with their rights and obligations under the WTO. The States Parties shall extend to each other a treatment no less favourable than that granted under the WTO.

ARTICLE 34

Annexes and Protocols

The Annexes and the Protocols to this Agreement are an integral part of it. The Joint Committee may decide to amend the Annexes and Protocols.

ARTICLE 35

Trade relations governed by this Agreement

This Agreement applies to trade relations between, on the one side, the individual EFTA States and, on the other side, Morocco, but not to the trade relations between individual EFTA States, except if otherwise provided for in this Agreement.

ARTICLE 36

Territorial application

This Agreement shall apply to the territories of the States Parties to this Agreement except as provided for in Protocol E.

ARTICLE 37

Customs unions, free trade areas, frontier trade and other preferential agreements

This Agreement shall not prevent the maintenance or establishment of customs unions, free trade areas, arrangements for frontier trade and other preferential agreements in accordance with Article XXIV and Part IV of GATT 1994 to the extent that these do not negatively affect the trade regime provided for by this Agreement.

ARTICLE 38

Amendments

Amendments to this Agreement other than those referred to in Article 34 (Annexes and Protocols) which are approved by the Joint Committee shall be submitted to the States Parties to this Agreement for acceptance and shall enter into force when they have been accepted by all the States Parties. The text of the amendments as well as the instruments of acceptance shall be deposited with the Depositary.

ARTICLE 39

Accession

1. Any State, Member of the European Free Trade Association, may accede to this Agreement, provided that the Joint Committee decides to approve its accession, to be negotiated between the acceding State and the States Parties concerned, on such terms and conditions as may be set out in that decision. The instrument of accession shall be deposited with the Depositary.
2. In relation to an acceding State, this Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the deposit of its instrument of accession.

ARTICLE 40

Withdrawal and expiration

1. Each State Party to this Agreement may withdraw therefrom by means of a written notification to the Depositary. The withdrawal shall take effect six months after the date on which the notification is received by the Depositary.
2. If Morocco withdraws, this Agreement shall expire at the end of the notice period, and if all EFTA States withdraw it shall expire at the end of the latest notice period.
3. Any EFTA Member State which withdraws from the Convention establishing the European Free Trade Association shall ipso facto on the same day as the withdrawal takes effect cease to be a State Party to this Agreement.

ARTICLE 41

Entry into force

1. This Agreement is subject to ratification. The instruments of ratification shall be deposited with the Depositary.
2. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the deposit of all instruments of ratification.

ARTICLE 42

Depositary

The Government of Norway, acting as Depositary, shall notify all States that have signed or acceded to this Agreement of the deposit of any instrument of ratification or accession or of acceptance of amendments under Article 38, as well as of the entry into force of this Agreement and amendments thereto made under the procedure laid down in Article 38, of its expiration or of any withdrawal therefrom.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto, have signed the present Agreement.

DONE at Geneva, this 19th day of June 1997, in single original in the English and French languages, both texts being equally authentic, which shall be deposited with the Government of Norway. The Depositary shall transmit certified copies to all Signatory States, and States acceding to this Agreement.

ANNEX I

REFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH (a) OF ARTICLE 2
PRODUCTS NOT COVERED BY THE AGREEMENT

ANNEX IREFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH (a) OF ARTICLE 2PRODUCTS NOT COVERED BY THE AGREEMENT

Products falling within Chapters 25 - 97 of the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) to which this Agreement does not apply when imported into the EFTA States as specified against each product.

HS Heading No.	Description of Products	Excluded when imported into
35.01	Casein, caseinates and other casein derivatives; casein glues:	
3501.10	- Casein	Liechtenstein Switzerland
ex 3501.90	- Other: -- Other than casein glues	Liechtenstein Switzerland
35.02	Albumins (including concentrates of two or more whey proteins, containing by weight more than 80% whey proteins, calculated on the dry matter), albuminates and other albumin derivatives:	
ex 3502.11	- Egg albumin: -- Dried, other than unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	All EFTA States
ex 3502.19	-- Other, other than unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	All EFTA States
ex 3502.20	- Milk albumin (lactalbumin), including concentrates of two or more whey proteins, other than unfit, or to be rendered unfit, for human consumption	All EFTA States

- - - - -

ANNEX II

REFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH c OF ARTICLE 2
FISH AND OTHER MARINE PRODUCTS

ANNEX IIREFERRED TO IN SUB-PARAGRAPH c OF ARTICLE 2FISH AND OTHER MARINE PRODUCTSArticle 1

1. Fish and other marine products, as listed in Table 1 below, are covered by the provisions of this Agreement, unless otherwise provided for in this Annex.

2. Upon the date of entry into force of this Agreement all customs duties on imports and charges having equivalent effect shall be abolished for products listed in Table 1 originating in an EFTA State or in Morocco, unless otherwise specified in Articles 3 and 4 of this Annex.

Table 1

Heading No.	H.S. Code	Description of products
02.08		Other meat and edible meat offal, fresh, chilled or frozen.
ex	0208.90	- Other: -- Of whale ¹
Chapter 3		Fish and crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates.
15.04		Fats and oils and their fractions, of fish or marine mammals, whether or not refined, but not chemically modified.¹
15.16		Animal or vegetable fats and oils and their fractions, partly or wholly hydrogenated, inter-esterified, re-esterified or elaidinised, whether or not refined, but not further prepared.

¹ Import ban for whale products is applied by Liechtenstein and Switzerland on the basis of the CITES Convention

Heading No.	H.S. Code	Description of products
ex	1516.10	- Animal fats and oils and their fractions: -- Obtained entirely from fish or marine mammals ²
16.03		Extracts and juices of meat, fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates:
ex	1603.00	- Extracts and juices of whale meat, fish or crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates ²
16.04		Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs.
16.05		Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved.
23.01		Flours, meals and pellets, of meat or meat offal, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates, unfit for human consumption; greaves.
ex	2301.10	- Flours, meals and pellets, of meat or meat offal; greaves: -- Whale meat ²
	2301.20	- Flours, meals and pellets of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates
23.09		Preparations of a kind used in animal feeding.
ex	2309.90	- Other: -- Fish solubles

² Import ban for whale products is applied by Liechtenstein and Switzerland on the basis of the CITES Convention

Article 2

1. Aid measures to the fishing sector shall fall under the disciplines of Article 18 of this Agreement and its interpretation in Annex VI, unless otherwise mentioned in this Article.

2. The following aid measures to the fishing sector are considered normally not to be in accordance with this Agreement:

- General aid measures concerning the sector as a whole and which are not fully directed towards structural measures in accordance with the provisions of paragraph (c)(ii) of Annex VI;
- tax concessions other than those that directly offset cost disadvantages clearly linked to special conditions prevailing in the fishing sector;
- social measures if the subsidy element of such measures exceeds what is generally applied in other sectors, taking into account the special conditions prevailing in the fishing sector.

3. The following aid measures shall normally be considered to be in accordance with the provisions of Article 18 of this Agreement:

- Aid measures in the form of lowest permitted domestic first hand sales prices for fish and the purchase of surpluses that are applied in order to offset serious market disturbances;
- regional aid measures to the extent that they are necessary for maintaining fishing activities in regions that are to an above-average degree dependant on such activities and where income from fishing is clearly below the national average in the fishing sector. Such regional measures shall not more than offset cost disadvantages in relation to other locations for fisheries. States Parties to this Agreement introducing or maintaining such measures shall, in accordance with the provisions of Annex VI, provide sufficient information on the regional situation leading to the introduction or maintenance of such measures.

4. The following aid measures are considered not to be in accordance with this Agreement:

- Aid in accordance with paragraph (c)(vi) of Annex VI, as concerns the fishing sector,
- Aid in accordance with paragraph (c)(viii) of Annex VI, as concerns the fishing activities.

Article 3

1. Morocco may maintain customs duties on imports or charges having equivalent effect during transitional periods as provided for in this Article.

2. Morocco shall progressively abolish customs duties and charges having equivalent effect for products originating in an EFTA State and listed in Table 2 below in accordance with the following timetable:

Upon entry into force of this Agreement:	to 80 % of the basic duty or charge
One year after the entry into force of this Agreement:	to 60 % of the basic duty or charge
Two years after the entry into force of this Agreement:	to 40 % of the basic duty or charge
Three years after the entry into force of this Agreement:	to 20 % of the basic duty or charge
Four years after the entry into force of this Agreement:	to zero.

Table 2

Heading No.	H.S. Code	Description of products
03.02		Fish, fresh or chilled, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Flat fish (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>), excluding livers and roes:
	0302.29	-- Other:
ex	0302.29	--- Turbot (<i>Psetta maxima</i>)
		- Tunas (of the genus <i>Thunnus</i>) skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus</i> (<i>Katsuwonus</i>) <i>pelamis</i>), excluding livers and roes:

Heading No.	H.S. Code	Description of products
	0302.31	-- Albacore or longfinned tunas (<i>Thunnus alalunga</i>)
	0302.32	-- Yellowfin tunas (<i>Thunnus albacares</i>)
	0302.33	-- Skipjack or stripe-bellied bonito
	0302.39	-- Other
		- Other fish, excluding livers and roes:
	0302.64	-- Mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)
	0302.69	-- Other:
ex	0302.69	--- Anchovies (<i>Engraulis spp.</i>), tusk (<i>Brosme brosme</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish.
03.03		Fish, frozen, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Flat fish (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>), excluding livers and roes:
	0303.39	-- Other:
ex	0303.39	-- Turbot (<i>Psetta maxima</i>).
		- Tunas (of the genus <i>Thunnus</i>), skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), excluding livers and roes:
	0303.41	-- Albacore or longfinned tunas (<i>Thunnus alalunga</i>)
	0303.42	-- Yellowfin tunas (<i>Thunnus albacares</i>)
	0303.43	-- Skipjack or strip-bellied bonito
	0303.49	-- Other
		- Other fish, excluding livers and roes:

Heading No.	H.S. Code	Description of products
	0303.74	-- Mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>)
	0303.79	-- Other:
ex	0303.79	--- Anchovies (<i>Engraulis spp.</i>), tusk (<i>Brosme brosme</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish.
03.04		Fish fillets and other fish meat (whether or not minced), fresh, chilled or frozen.
	0304.10	- Fresh or chilled:
ex	0304.10	-- Of tunas (of the genus <i>Thunnus</i>) skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), incl. horse mackerel (bluefin tuna (<i>Thunnus thynnus</i>)), anchovies (<i>Engraulis spp.</i>), tusk (<i>Brosme brosme</i>), turbot (<i>Psetta maxima</i>), mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish excluding fillets
	0304.90	- Other:
ex	0304.90	-- Of tunas (of the genus <i>Thunnus</i>) skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), incl. horse mackerel (bluefin tuna (<i>Thunnus thynnus</i>)), anchovies (<i>Engraulis spp.</i>), tusk (<i>Brosme brosme</i>), turbot (<i>Psetta maxima</i>) and mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish.
03.05		Fish, dried, salted or in brine; smoked fish, whether or not cooked before or during the smoking process; flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption.

Heading No.	H.S. Code	Description of products
		- Smoked fish, including fillets:
	0305.41	-- Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>) and Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>)
	0305.49	-- Other:
ex	0305.49	--- Tunas (of the genus <i>Thunnus</i>) skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), incl. horse mackerel (bluefin tuna (<i>Thunnus thynnus</i>)), anchovies (<i>Engraulis spp.</i>), tusk (<i>Brosme brosme</i>), turbots (<i>Psetta maxima</i>), mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish, excluding fillets
		- Dried fish, whether or not salted but not smoked:
	0305.59	-- Other:
ex	0305.59	--- Tunas (of the genus <i>Thunnus</i>) skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), incl. horse mackerel (bluefin tuna (<i>Thunnus thynnus</i>)), anchovies (<i>Engraulis spp.</i>), tusk (<i>Brosme brosme</i>), turbots (<i>Psetta maxima</i>), mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish.
		- Fish, salted but not dried or smoked and fish in brine:
	0305.63	-- Anchovies (<i>Engraulis spp.</i>)
	0305.69	-- Other:

Heading No.	H.S. Code	Description of products
ex	0305.69	--- Tunas (of the genus <i>Thunnus</i>) skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), incl. horse mackerel (bluefin tuna (<i>Thunnus thynnus</i>)), tusk (<i>Brosme brosme</i>), turbot (<i>Psetta maxima</i>), mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish
03.07		<p>Molluscs, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; aquatic invertebrates other than crustaceans and molluscs, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; flours, meals and pellets of aquatic invertebrates other than crustaceans, fit for human consumption.</p> <p>- Scallops, including queen scallops, of the genera <i>Pecten</i>, <i>Chlamys</i> or <i>Placopecten</i>:</p> <p>0307.21 -- Live, fresh or chilled</p> <p>0307.29 -- Other</p> <p>- Cuttle fish (<i>Sepia officinalis</i>, <i>Rossia macrosoma</i>, <i>Sepiola</i> spp.) and squid (<i>Ommastrephes</i> spp., <i>Loligo</i> spp., <i>Nototodarus</i> spp., <i>Sepioteuthis</i> spp.):</p> <p>0307.41 -- Live, fresh or chilled</p> <p>0307.49 -- Other</p> <p>- Octopus (<i>Octopus</i> spp.):</p> <p>0307.51 -- Live, fresh or chilled</p> <p>0307.59 -- Other</p> <p>0307.60 - Snails, other than sea snails</p> <p>- Other, including flours, meals and pellets of aquatic invertebrates other than crustaceans, fit for human consumption:</p>

Heading No.	H.S. Code	Description of products
	0307.91	-- Live, fresh or chilled:
ex	0307.91	--- Other molluscs, excluding oysters and clams
	0307.99	-- Other:
ex	0307.99	--- Other molluscs, excluding oysters and clams
16.04		Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs.
		- Fish, whole or in pieces, but not minced:
	1604.11	-- Salmon
ex	1604.14	-- Tunas, skipjack and bonito (<i>Sarda spp.</i>), excluding canned
ex	1604.15	-- Mackerel, excluding canned
ex	1604.16	-- Anchovies, excluding canned
	1604.19	-- Other:
ex	1604.19	--- turbot (<i>Psetta maxima</i>), tusk (<i>Brosme brosme</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish, excluding canned
	1604.20	- Other prepared or preserved fish:
ex	1604.20	-- Tunas (of the genus <i>Thunnus</i>) skipjack or stripe-bellied bonito (<i>Euthynnus (Katsuwonus) pelamis</i>), incl. horse mackerel (bluefin tuna (<i>Thunnus thynnus</i>)), anchovies (<i>Engraulis spp.</i>), tusk (<i>Brosme brosme</i>), turbot (<i>Psetta maxima</i>), mackerel (<i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i>), African cuttlefish, Common cuttlefish and Pink cuttlefish, excluding canned

Heading No.	H.S. Code	Description of products
ex	1604.20	-- Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>) and Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>)
16.05		Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved.
	1605.90	- Other:
ex	1605.90	-- Octopus (<i>Octopus spp.</i>)
ex	1605.90	-- Other molluscs, excluding oysters, mussels (<i>Mytilus spp.</i> , <i>Perna spp.</i>) and clams

3. Morocco shall progressively abolish customs duties and charges having equivalent effect for products originating in an EFTA State and listed in Table 3 below in accordance with the following timetable:

Two years after the entry into force of this Agreement:	to 80 % of the basic duty or charge
Three years after the entry into force of this Agreement:	to 60 % of the basic duty or charge
Four years after the entry into force of this Agreement:	to 40 % of the basic duty or charge
Five years after the entry into force of this Agreement:	to 20 % of the basic duty or charge
Six years after the entry into force of this Agreement:	to zero.

Table 3

Heading No.	H.S. Code	Description of products
03.02		Fish, fresh or chilled, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.

Heading No.	H.S. Code	Description of products
		- Flat fish (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>), excluding livers and roes:
	0302.21	-- Halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>)
	0302.22	-- Plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>)
	0302.23	-- Sole (<i>Solea spp.</i>)
		- Other fish, excluding livers and roes:
	0302.61	-- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), sardinella (<i>Sardinella spp.</i>), brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>):
ex	0302.61	--- Brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>)
	0302.69	-- Other:
ex	0302.69	--- Saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish, sea bream, Bluefish, Axillary bream, Red pandora, Blackspot sea bream, Common pandora, Canary drum, Shidrums, Fusca drum, Gilthead sea bream, Redbanded sea bream, Blue spotted sea bream and Common sea bream
03.03		Fish, frozen, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Flat fish (<i>Pleuronectidae</i> , <i>Bothidae</i> , <i>Cynoglossidae</i> , <i>Soleidae</i> , <i>Scophthalmidae</i> and <i>Citharidae</i>), excluding livers and roes:
	0303.31	-- Halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>)
	0303.32	-- Plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>)
	0303.33	-- Sole (<i>Solea spp.</i>)

Heading No.	H.S. Code	Description of products
		- Other fish, excluding livers and roes:
	0303.71	-- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), sardinella (<i>Sardinella spp.</i>), brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>):
ex	0303.71	--- Brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>)
	0303.79	-- Other:
ex	0303.79	--- Saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish, sea bream, Bluefish, Axillary bream, Red pandora, Blackspot sea bream, Common pandora, Canary drum, Shidrums, Fusca drum, Gilthead sea bream, Redbanded sea bream, Blue spotted sea bream and Common sea bream
03.04		Fish fillets and other fish meat (whether or not minced), fresh, chilled or frozen.
	0304.10	- Fresh or chilled:
ex	0304.10	-- Fish meat, other than fillets, of halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>), sole (<i>Solea spp.</i>), sprats (<i>Sprattus sprattus</i>), saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish and sea bream
	0304.90	- Other:

Heading No.	H.S. Code	Description of products
ex	0304.90	-- Of halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>), sole (<i>Solea spp.</i>), sprats (<i>Sprattus sprattus</i>), saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish, sea bream, Bluefish, Axillary bream, Red pandora, Blackspot sea bream, Common pandora, Canary drum, Shidrums, Fusca drum, Gilthead sea bream, Redbanded sea bream, Blue spotted sea bream and Common sea bream
03.05		Fish, dried, salted or in brine; smoked fish, whether or not cooked before or during the smoking process; flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption.
		- Smoked fish, including fillets:
	0305.49	-- Other:
ex	0305.49	--- Halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>), sole (<i>Solea spp.</i>), sprats (<i>Sprattus sprattus</i>), saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish, sea bream, Bluefish, Axillary bream, Red pandora, Blackspot sea bream, Common pandora, Canary drum, Shidrums, Fusca drum, Gilthead sea bream, Redbanded sea bream, Blue spotted sea bream and Common sea bream, excluding fillets
		- Dried fish, whether or not salted but not smoked:
	0305.59	-- Other:

Heading No.	H.S. Code	Description of products
ex	0305.59	--- Halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>), sole (<i>Solea spp.</i>), sprats (<i>Sprattus sprattus</i>), saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish, sea bream, Bluefish, Axillary bream, Red pandora, Blackspot sea bream, Common pandora, Canary drum, Shidrums, Fusca drum, Gilthead sea bream, Redbanded sea bream, Blue spotted sea bream and Common sea bream - Fish, salted but not dried or smoked and fish in brine:
	0305.69	-- Other:
ex	0305.69	--- Halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>), sole (<i>Solea spp.</i>), sprats (<i>Sprattus sprattus</i>), saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish, sea bream, Bluefish, Axillary bream, Red pandora, Blackspot sea bream, Common pandora, Canary drum, Shidrums, Fusca drum, Gilthead sea bream, Redbanded sea bream, Blue spotted sea bream and Common sea bream
03.06		Crustaceans, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; crustaceans, in shell, cooked by steaming or by boiling in water, whether or not chilled, frozen, dried, salted or in brine; flours, meals and pellets of crustaceans, fit for human consumption. - Frozen:
	0306.12	-- Lobsters (<i>Homarus spp.</i>)
	0306.14	-- Crabs

Heading No.	H.S. Code	Description of products
		- Not frozen:
	0306.22	-- Lobsters (<i>Homarus spp.</i>)
	0306.24	-- Crabs
03.07		Molluscs, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; aquatic invertebrates other than crustaceans and molluscs, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; flours, meals and pellets of aquatic invertebrates other than crustaceans, fit for human consumption.
		- Mussels (<i>Mytilus spp.</i> , <i>Perna spp.</i>):
	0307.31	-- Live, fresh or chilled
	0307.39	-- Other
		- Other, including flours, meals and pellets of aquatic invertebrates other than crustaceans, fit for human consumption:
	0307.91	-- Live, fresh or chilled:
ex	0307.91	--- Clams
	0307.99	-- Other:
ex	0307.99	--- Clams
16.04		Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs.
		- Fish, whole or in pieces, but not minced:
	1604.13	-- Sardines, sardinella and brisling or sprats:
ex	1604.13	--- Brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>), excluding canned
	1604.19	-- Other:

Heading No.	H.S. Code	Description of products
ex	1604.19	--- Halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>), sole (<i>Solea spp.</i>), saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish, sea bream, Bluefish, Axillary bream, Red pandora, Blackspot sea bream, Common pandora, Canary drum, Shidrums, Fusca drum, Gilthead sea bream, Redbanded sea bream, Blue spotted sea bream and Common sea bream, excluding canned
	1604.20	- Other prepared or preserved fish:
ex	1604.20	-- Halibut (<i>Reinhardtius hippoglossoides</i> , <i>Hippoglossus hippoglossus</i> , <i>Hippoglossus stenolepis</i>), plaice (<i>Pleuronectes platessa</i>), sole (<i>Solea spp.</i>), sprats (<i>Sprattus sprattus</i>), saithe (pollock (<i>Gadus virens</i>)), ling (<i>Molva molva</i>), wolf fish, sea bream, Bluefish, Axillary bream, Red pandora, Blackspot sea bream, Common pandora, Canary drum, Shidrums, Fusca drum, Gilthead sea bream, Redbanded sea bream, Blue spotted sea bream and Common sea bream, excluding canned
16.05		Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved.
	1605.10	- Crab
	1605.30	- Lobster (<i>Homarus spp.</i>)
	1605.90	- Other:
ex	1605.90	-- Mussels (<i>Mytilus spp.</i> , <i>Perna spp.</i>) and clam

4. Morocco shall progressively abolish customs duties and charges having equivalent effect for products originating in an EFTA State and listed in Table 4 below in accordance with the following timetable:

Four years after the entry into force of this Agreement:	to 80 % of the basic duty or charge
Five years after the entry into force of this Agreement:	to 60 % of the basic duty or charge
Six years after the entry into force of this Agreement:	to 40 % of the basic duty or charge
Seven years after the entry into force of this Agreement:	to 20 % of the basic duty or charge
Eight years after the entry into force of this Agreement:	to 10 % of the basic duty or charge
Nine years after the entry into force of this Agreement:	to zero.

Table 4

Heading No.	H.S. Code	Description of products
03.02		Fish, fresh or chilled, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Other fish, excluding livers and roes:
	0302.61	-- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), sardinella (<i>Sardinella spp.</i>), brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>):
ex	0302.61	--- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>)
	0302.69	-- Other:
ex	0302.69	--- Hake (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) and sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
03.03		Fish, frozen, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Other fish, excluding livers and roes:
	0303.71	-- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), sardinella (<i>Sardinella spp.</i>), brisling or sprats (<i>Sprattus sprattus</i>):

Heading No.	H.S. Code	Description of products
ex	0303.71	--- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops</i> spp.)
	0303.77	-- Sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
	0303.78	-- Hake (<i>Merluccius</i> spp., <i>Urophycis</i> spp.)
03.04		Fish fillets and other fish meat (whether or not minced), fresh, chilled or frozen.
	0304.10	- Fresh or chilled:
ex	0304.10	-- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops</i> spp.), hake (<i>Merluccius</i> spp., <i>Urophycis</i> spp.) and sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
ex	0304.10	-- Fillets, excluding fillets of cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), herring (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) and of Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and other freshwater fish
	0304.20	- Frozen fillets:
ex	0304.20	-- Excluding fillets of cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), herring (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) and of Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and other freshwater fish

Heading No.	H.S. Code	Description of products
	0304.90	- Other:
ex	0304.90	-- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), hake (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) and sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
03.05		Fish, dried, salted or in brine; smoked fish, whether or not cooked before or during the smoking process; flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption.
	0305.10	- Flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption
	0305.30	- Fish fillets, dried, salted or in brine, but not smoked:
ex	0305.30	-- Excluding fillets of cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), herring (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) and of Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>) Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and other freshwater fish
		- Smoked fish, including fillets :
	0305.49	-- Other:
ex	0305.49	--- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), hake (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) and sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
ex	0305.49	--- Fillets, excluding fillets of cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) and of freshwater fish

Heading No.	H.S. Code	Description of products
		- Dried fish, whether or not salted but not smoked:
	0305.59	-- Other:
ex	0305.59	--- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), hake (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) and sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
		- Fish, salted but not dried or smoked and fish in brine:
	0305.69	-- Other:
ex	0305.69	--- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>), hake (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) and sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
03.06		Crustaceans, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; crustaceans, in shell, cooked by steaming or by boiling in water, whether or not chilled, frozen, dried, salted or in brine; flours, meals and pellets of crustaceans, fit for human consumption.
		- Frozen:
	0306.13	-- Shrimps and prawns
		- Not frozen:
	0306.23	-- Shrimps and prawns
03.07		Molluscs, whether in shell or not, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; aquatic invertebrates other than crustaceans and molluscs, live, fresh, chilled, frozen, dried, salted or in brine; flours, meals and pellets of aquatic invertebrates other than crustaceans, fit for human consumption.
	0307.10	- Oysters

Heading No.	H.S. Code	Description of products
16.04		Prepared or preserved fish; caviar and caviar substitutes prepared from fish eggs.
		- Fish, whole or in pieces, but not minced:
	1604.13	-- Sardines, sardinella and brisling or sprats:
ex	1604.13	--- Sardines (<i>Sardina pilchardus</i> , <i>Sardinops spp.</i>)
ex	1604.13	--- Other, canned
	1604.14	-- Tunas, skipjack and bonito (<i>Sarda spp.</i>):
ex	1604.14	--- Canned
	1604.15	-- Mackerel:
ex	1604.15	--- Canned
	1604.16	-- Anchovies:
ex	1604.16	--- Canned
	1604.19	-- Other:
ex	1604.19	--- Hake (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) and sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)
ex	1604.19	--- Canned fish, excluding cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) and freshwater fish
	1604.20	- Other prepared or preserved fish:
ex	1604.20	-- Hake (<i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i>) and sea bass (<i>Dicentrarchus labrax</i> , <i>Dicentrarchus punctatus</i>)

Heading No.	H.S. Code	Description of products
ex	1604.20	-- Canned fish, excluding cod (<i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i>), herring (<i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i>), haddock (<i>Melanogrammus aeglefinus</i>) and Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and other freshwater fish
16.05		Crustaceans, molluscs and other aquatic invertebrates, prepared or preserved.
	1605.20	- Shrimps and prawns
	1605.90	- Other:
ex	1605.90	-- Oysters
23.01		Flours, meals and pellets, of meat or meat offal, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates, unfit for human consumption; greaves.
	2301.20	- Flours, meals and pellets, of fish or of crustaceans, molluscs or other aquatic invertebrates:
ex	2301.20	-- Flours, meals and pellets, of fish

5. Morocco shall grant annual duty-free import quotas for products originating in an EFTA State as specified in Table 5 below.

Table 5

Heading No.	Description of products	Duty-free import quotas (in tonnes) for the years following the entry into force of this Agreement									
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	
ex 0305.41	Smoked salmon	1	1.5	2	2.5	free	free	free	free	free	
ex 2301.20	Flours, meals and pellets, of fish	500	600	700	800	900	1000	1100	1200	1300	

For HS heading No.ex 0305.41 the tariff quota shall be eliminated in the fifth year after the entry into force of this Agreement and for HS heading No. ex 2301.20 the tariff quota shall be eliminated in the ninth year after the entry into force of this Agreement, at the same time as the elimination of customs duties and charges having equivalent effect provided for in paragraph 2 and 4, respectively, of this Article.

6. Morocco shall, upon entry into force of this Agreement, reduce customs duties and charges having equivalent effect for products originating in an EFTA State and listed in Table 6 below to 2.5 per cent ad valorem.

Table 6

Heading No.	H.S. Code	Description of products
03.01		Live fish.
		- Other live fish:
	0301.91	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
	0301.93	-- Carp
	0301.99	-- Other:
ex	0301.99	--- Freshwater fish, excluding Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>) and Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>)
03.02		Fish, fresh or chilled, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Salmonidae, excluding livers and roes:
	0302.19	-- Other:
ex	0302.19	--- Freshwater fish

Heading No.	H.S. Code	Description of products
		- Other fish, excluding livers and roes:
	0302.69	-- Other:
ex	0302.69	--- Freshwater fish
03.03		Fish, frozen, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Other salmonidae, excluding livers and roes:
	0303.29	-- Other:
ex	0303.29	--- Freshwater fish
		- Other fish, excluding livers and roes:
	0303.79	-- Other:
ex	0303.79	--- Freshwater fish
03.04		Fish fillets and other fish meat (whether or not minced), fresh, chilled or frozen.
	0304.10	- Fresh or chilled:
ex	0304.10	-- Of freshwater fish, excluding Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

Heading No.	H.S. Code	Description of products
	0304.20	- Frozen fillets:
ex	0304.20	-- Of freshwater fish, excluding Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
	0304.90	- Other:
ex	0304.90	-- Of freshwater fish, excluding Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
03.05		Fish, dried, salted or in brine; smoked fish, whether or not cooked before or during the smoking process; flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption.

Heading No.	H.S. Code	Description of products
	0305.30	- Fish fillets, dried, salted or in brine, but not smoked:
ex	0305.30	-- Of freshwater fish, excluding Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
		- Smoked fish, including fillets:
	0305.49	-- Other:
ex	0305.49	--- Freshwater fish, excluding trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
		- Dried fish, whether or not salted but not smoked:
	0305.59	-- Other:
ex	0305.59	--- Freshwater fish, excluding Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

Heading No.	H.S. Code	Description of products
		- Fish, salted but not dried or smoked and fish in brine:
	0305.69	-- Other:
ex	0305.69	--- Freshwater fish, excluding Pacific salmon (<i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorbuscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> and <i>Oncorhynchus rhodurus</i>), Atlantic salmon (<i>Salmo salar</i>), Danube salmon (<i>Hucho hucho</i>) and Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

7. Morocco shall, upon entry into force of this Agreement, reduce customs duties and charges having equivalent effect for products originating in an EFTA State and listed in Table 7 below to 40 per cent ad valorem.

Table 7

Heading No.	H.S. Code	Description of products
03.02		Fish, fresh or chilled, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Salmonidae, excluding livers and roes:
	0302.11	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
03.03		Fish, frozen, excluding fish fillets and other fish meat of heading No. 03.04.
		- Other salmonidae, excluding livers and roes:

Heading No.	H.S. Code	Description of products
	0303.21	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
03.04		Fish fillets and other fish meat (whether or not minced), fresh, chilled or frozen.
	0304.10	- Fresh or chilled:
ex	0304.10	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
	0304.20	- Frozen fillets:
ex	0304.20	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
	0304.90	- Other:
ex	0304.90	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
03.05		Fish, dried, salted or in brine; smoked fish, whether or not cooked before or during the smoking process; flours, meals and pellets of fish, fit for human consumption.
	0305.30	- Fish fillets, dried, salted or in brine, but not smoked:
ex	0305.30	-- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

Heading No.	H.S. Code	Description of products
		- Smoked fish, including fillets:
	0305.49	-- Other:
ex	0305.49	--- Smoked trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
		- Dried fish, whether or not salted but not smoked:
	0305.59	-- Other:
ex	0305.59	--- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)
		- Fish, salted but not dried or smoked and fish in brine:
	0305.69	-- Other:
ex	0305.69	--- Trout (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> and <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>)

8. The States Parties declare their readiness to foster, on a reciprocal basis, the harmonized development of trade in fish and other marine products. The arrangements in this Article shall be reviewed periodically.

The first review shall take place before 1 January 2000 when Morocco will reduce customs duties for trout to 30 per cent.

Article 4

1. Switzerland, including the territory of the Principality of Liechtenstein, may maintain customs duties on imports or charges having equivalent effect on the products originating in Morocco and listed in Table 8 below.

2. The arrangement for HS heading No. ex 03.01 to 03.05 shall be taken up for a review before 1 January 2000 with a view to endeavouring to improve trade in fish and other marine products.

Table 8

Heading No.	Description of products
ex 03.01 to 03.05	Fish, except frozen fillets, other than saltwater fish, carp, eels and salmon
ex 15.04 and 15.16.10	Fats and oils for human consumption
ex 23.01.10 and 23.01.20	Feedingstuffs for production animals
ex 23.09.90	Feedingstuffs for production animals

- - - - -

**Agricultural Protocol between the Republic of Iceland and the
Kingdom of Morocco**

Agricultural Protocol between the Republic of Iceland and the Kingdom of Morocco

The Government of the Republic of Iceland (hereinafter referred to as Iceland) and the Government of the Kingdom of Morocco (hereinafter referred to as Morocco) have agreed as follows:

Article 1

Iceland shall grant for products, originating in Morocco, the tariff reductions specified in Annex I to this Protocol.

Article 2

The rules of origin for the purpose of implementing the tariff reductions specified in Annex I to this Protocol are set out in Annex II to this Protocol.

Article 3

Iceland and Morocco are ready to promote scientific and technical cooperation in agriculture and related fields on the basis of mutual interests. This cooperation may consist of joint ventures, the exchange of information and documentation, the exchange of experts as well as joint organization of seminars and agricultural workshops.

Article 4

Annexes I, II and III to this Protocol shall constitute an integral part of this Protocol.

Article 5

The Parties to this Protocol declare their readiness to foster, on a reciprocal basis, the harmonious development of trade in agricultural products within the framework of their respective agricultural policies and international obligations. The Parties will periodically review the development of their trade in agricultural products. Furthermore, should any difficulty emerge concerning their trade in agricultural products, the Parties shall hold consultations without delay and endeavour to find an appropriate solution.

Article 6

1. The implementation of the Protocol shall be supervised and administered by a Joint Committee.
2. The Joint Committee shall consist of representatives of Iceland on the one hand and of representatives of Morocco on the other. It shall meet whenever necessary and each Party may request that a meeting be held.
3. Only the Joint Committee may decide to amend the Annexes to this Protocol.

Article 7

The Protocol shall enter into force on the date of entry into force of the Agreement between the EFTA States and Morocco or be applied provisionally from the same date as the Agreement.

Article 8

The Protocol shall remain in force until the expiration of the Agreement between the EFTA States and Morocco.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized thereto, have signed the present Protocol.

DONE at Geneva, this 19th day of June 1997, in two authentic originals in the English and French languages.

For the Government of
the Republic of Iceland

For the Government of
the Kingdom of Morocco

**Agricultural products
exempted from custom duties**

0409	Natural Honey
0409 0000	Natural Honey
0703	Onions, shallots, garlic, leeks and other alliaceous vegetables, fresh or chilled:
0703 1000	-Onions and shallots
0703 2000	-Garlic
0708	Leguminous vegetables, shelled or unshelled, fresh or chilled:
0708 1000	-Peas (<i>Pisum sativum</i>)
0708 2000	-Beans (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.)
0709	Other vegetables, fresh or chilled:
0709 2000	Asparagus
0710	Vegetables (uncooked or cooked by steaming or boiling in water), frozen:
0710 2100	-Leguminous vegetables, shelled or unshelled: --Peas (<i>Pisum sativum</i>)
0710 2200	--Beans (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.)
0710 4000	--Sweet Corn
0711	Vegetables provisionally preserved (for example, by sulphur dioxide gas, in brine, in sulphur water or in other preservative solutions), but unsuitable in that state for immediate consumption:
0711 1000	-Onions
0711 2000	-Olives
0711 3000	-Capers

0712	-Dried vegetables, whole cut, sliced, broken or in powder, but not further prepared:
0712 2000	-Onions
0712 9001	--Sweet Corn
0713	Dried leguminous vegetables, shelled, whether or not skinned or split:
0713 1000	-Peas (<i>Pisum sativum</i>)
0713 2000	-Chickpeas (<i>garbanzos</i>) -Beans (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.)
0713 3100	--Beans of the species <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepper or <i>Vigna radiata</i> (L.) Wilczek
0713 3200	-Small red (<i>Adzuki</i>) beans (<i>Phaseolus</i> or <i>Vigna angularis</i>)
0713 3300	-Kidney beans, including white pea beans (<i>Phaseolus vulgris</i>)
0713 3900	-Other
0713 4000	-Lentils
0713 5000	-Broad beans (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) and horse beans (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>)
0713 9000	-Other
0802	Other fruit, fresh or dried whether or not shelled or peeled:
	- Almonds:
0802 1100	--In shell
0802 1200	--Shelled
	-Hazelnuts of filberts (<i>Coylus</i> pp.):
0802 2100	--In shell
0802 2200	--Shelled
	-Walnuts:
0802 3100	--In shell

0802 3200	--Shelled
0804	Dates, figs, pineapples, avocados, guavas, mangones and mangosteens, fresh or dried:
0804 1001	-Fresh
0804 1009	-Other
0804 2000	-Figs
0804 4000	-Avocados
0805	Citrus fruit, fresh or dried:
0805 1000	-Oranges
0805 2000	-Mandarins (including tangarines and satsumas); clementines, wilkings and similar citrus hybrids)
0805 3001	- Lemons
0805 3009	--Other
0805 4000	-Grapefruit
0805 9000	--Other
0806	Grapes, fresh or dried:
0806 1000	-Fresh
	-Dried:
0806 2001	--Raisins
0806 2009	--Other
0807	Melons (inculding watermelons) and papaws, fresh:
0807 1000	-Melons (including watermelons)
0808	Apples, pears and quinces, fresh:
0808 1000	-Apples

0808 2000	-Pears and quinces
0809	Apricots, cherries, peaches (including nectarines), plums and sloes, fresh:
0809 1000	-Apricots
0809 2000	-Cherries
0809 3000	-Peaches, including nectarines
0809 4000	-Plums and sloes
0810	Other fruit, fresh:
0810 1000	-Strawberries
0810 2000	-Raspberries, blackberries, mulberries and loganberries
0810 3000	-Black, white or red currants and gooseberries
0810 4000	-Cranberries, bilberries and other fruits of the genus Vaccinium
0810 9000	-Other
0811	Fruit and nuts, uncooked by steaming or boiling in water, frozen, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:
	-Strawberries
0811 1001	--Containing added sugar or other sweetening matters
0811 1009	--Other
	-Raspberries, blackberries, mulberries, loganberries, black, white or red currants and gooseberries:
0811 2001	--Containing added sugar or other sweetening matters
0811 2009	--Other
	-Other
ex 0811 9001	--Containing added sugar or other sweetening matters: (Cherries, plums, apricots, peaches, grapes)

ex 0811 9009	--Other (Cherries, plums, apricots, peaches, grapes)
0812	Fruit and nuts, provisionally preserved (forexample, by sulphur dioxide gas, in brine, in sulphur water or in other preservative solutions), but unsuitable in that state for immediate consumption.
0812 1000	- Cherries
0812 2000	- Strawberries
0812 9000	-Other
0813	Fruit, dried, other than that of headings Nos. 0801 to 0806, mixtures of nuts or dried fruits of this
0813 1000	-Apricots
0813 2000	-Prunes
0813 3000	-Apples
0813 4000	-Other fruit
0813 5000	-Mixtures of nuts or dried fruits of this Chapter
0904	Pepper of the genus <i>Piper</i> ; dried or crushed or ground fruits of the genus <i>Capsicum</i> or the genus <i>Pimenta</i> :
0904 2001	Sweet peppers
0904 2009	Other
0909	Seeds of anise, badian, fennel, coriander, cumin or caraway, juniper berries:
0909 2000	-Seeds of coriander
0909 3000	-Seeds of cumin
0909 4000	-Seeds of caraway
0909 5000	-Seeds of fennel; juniper berries

1211	Plants and parts (including seeds and fruits), of a kind used primarily in perfumery, in pharmacy or for insecticidal, fungicidal or similar purposes, fresh or dried, whether or not cut, crushed or powdered:
1211 1000	-Liquorice roots
1211 2000	-Ginseng roots
1211 9000	-Other
1302	Vegetable saps and extracts; pectic substances, pectinates and pectates; agar-agar and other mucilages and thickeners, whether or not modified, derived from vegetable products
1302 2000	-Pectic substances, pectinates and pectates
1509	Olive oil and its fractions:
1509 1001	For food preparations
1509 1009	Other
170210	Lactose and lactose syrup
2004	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, frozen:
2004 9000	Other vegetables and mixtures of vegetables (green beans, beans)
2005	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen:
2005 3000	-Sauerkraut
2005 4000	-Peas (<i>Pisum Sativum</i>)
	-Beans (<i>Vigna</i> spp., <i>Phaseolus</i> spp.)
2005 5100	--Beans, shelled

2008	Fruits, nuts and other edible parts of plants, otherwise prepared or preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter or spirit, not specified or included:
	-Nuts, ground-nuts and other seeds, whether or not mixed together:
2008 1100	--Ground nuts
2008 1900	--Other
2008 3001	Citrus fruit soups and porridge
2008 3009	Other
	Apricot
2008 5009	--Other
	Cherries
2008 6009	--Other
	Peaches
2008 7009	--Other
	Strawberries
2008 8009	--Other
2009	Fruit juices (including grape must) and vegetable juices, unfermented and not containing added spirit, whether or not containing added sugar or other sweetening matter:
	-- Orange juice:
2009 1101	Unfermented and not containing suger in containers of 50 kilos or more
2009 1109	Other
2009 1901	Unfermented and not containing sugar in containers of 50 kilos or more
2009 1909	Other: Juices of any other single citrus fruit:
2009 3001	Unfermented and not containing sugar, in containers of 50 kilos or more

2009 3009	Other
	Tomato juice:
2009 5009	--Other
	-Grape juice (including grape must)
2009 6009	--Other
	-Apple juice
2009 7009	--Other
	-Juice of any other single fruit or vegetable:
2009 8009	--Other
	-Mixtures of juices
2009 9009	--Other
2102	Active yeast

Rules of origin

1. (1) For the purpose of implementing this Protocol, a product shall be considered to be originating in Morocco if it has been wholly obtained there.
  - (2) The following shall be considered as wholly obtained in Morocco:
    - a) vegetable products harvested there;
    - b) live animals born and raised there;
    - c) products from live animals raised there;
    - d) goods produced there exclusively from products specified in sub- paragraphs a) to c).
  - (3) Packing materials and packing containers presented with a product therein shall not be included with this product for the purpose of determining whether it has been wholly obtained and it shall not be necessary to establish whether such packing materials or packing containers are originating or not.
2. Notwithstanding paragraph 1, the products mentioned in columns 1 and 2 of the list in the Appendix to this Annex, obtained in Morocco and incorporating materials which have not been wholly obtained there, shall also be considered as originating in Morocco, provided that the conditions set out in column 3 concerning working or processing carried out on such materials have been fulfilled.
3. (1) The preferential treatment provided for under this Protocol applies only to products which are transported directly from Morocco to Iceland without passing through the territory of another country. However, products originating in Morocco and constituting one single shipment which is not split up may be transported through

territory other than that of Morocco or Iceland with, should the occasion arise, transshipment or temporary warehousing in such territory, provided that the products have remained under the surveillance of the customs authorities in the country of transit or of warehousing, that they have not entered in the commerce of such countries or been delivered for home use there and have not undergone operations other than unloading, reloading or any operation designed to preserve them in good condition.

- (2) Evidence that the conditions referred to in sub-paragraph (1) have been fulfilled shall be supplied to the Icelandic customs authorities in accordance with the relevant provisions of Protocol B to the Free Trade Agreement between the EFTA States and Morocco.
4. Originating products within the meaning of this Annex, shall on importation into Iceland, benefit from this Protocol upon submission of either a movement certificate EUR.1 or an invoice declaration, issued or made out in accordance with the relevant provisions of Protocol B to the Free Trade Agreement between the EFTA States and Morocco.
  5. The provisions regarding proof of origin and arrangements for administrative cooperation contained in Protocol B to the Free Trade Agreement between the EFTA States and Morocco shall apply mutatis mutandis.
  6. Provisions or agreed declarations contained the Free Trade Agreement between the EFTA States and Morocco regarding prohibition of drawback of, or exemption from, Customs duties, shall apply mutatis mutandis for products covered by this bilateral agricultural Protocol.

Appendix to Annex 2

List of products, referred to in paragraph 2, subject to other conditions than the wholly obtained criterion

HS heading No.	Description of products	Working or processing carried out on non-originating materials that confers originating status
07.10	Vegetables (uncooked or cooked by steaming or boiling in water), frozen	Manufacture in which all the materials of Chapter 7 used must be wholly obtained
07.11	Vegetables provisionally preserved (for example by sulphur dioxide gas, in brine, in sulphur water or in other preservative solutions), but unsuitable in that state for immediate consumption	Manufacture in which all the materials of Chapter 7 used must be wholly obtained
07.12	Dried vegetables, whole, cut, sliced, broken or in powder, but not further prepared	Manufacture in which all the materials of Chapter 7 used must be wholly obtained
08.11	Fruit and nuts, uncooked or cooked by steaming or boiling in water, frozen, whether or not containing added sugar or other sweetening matter	Manufacture in which all the fruit and nuts used must be wholly obtained
08.12	Fruit and nuts, provisionally preserved (for example) by sulphur dioxide gas, in brine, in sulphur water or in other preservative solutions), but unsuitable in that state for immediate consumption	Manufacture in which all the fruit and nuts used must be wholly obtained
08.13	Fruit, dried, other than that of headings Nos. 08.01 to 08.06; mixtures of nuts or dried fruits of this Chapter	Manufacture in which all the fruit and nuts used must be wholly obtained
ex 13.02	Vegetable saps and extracts; pectic substances, pectinates and pectates; agar-agar and other mucilages and thickeners, whether or not modified, derived from vegetable products:	
	- Agar-agar and other mucilages and thickeners derived from vegetable products, not modified	Manufacture in which the value of all the materials used does not exceed 50% of the ex-works price of the product

ex 15.09	Olive oil and its fractions, whether or not refined, but not chemically modified, except for feed purposes:	
	- Solid fractions	Manufacture from other materials of heading Nos. 15.07 to 15.15
	- Other	Manufacture in which all the vegetable materials used must be wholly obtained
20.04	Other vegetables, prepared or preserved other wise than by vinegar or acetic acid, frozen, other than products of heading No. 20.06	Manufacture in which all the vegetables used must be wholly obtained
20.05	Other vegetables prepared or preserved otherwise than by vinegar or acetic acid, not frozen, other than products of heading No. 20.06	Manufacture in which all the vegetables used must be wholly obtained
20.08	Fruit, nuts and other edible parts of plants, otherwise prepared or preserved, whether or not containing added sugar or other sweetening matter or spirit, not elsewhere specified or included:	
	- Fruit and nuts cooked otherwise than by steaming or boiling in water, not containing added sugar, frozen	Manufacture in which all the fruit and nuts used must be wholly obtained
	- Nuts, not containing added sugar or spirits	Manufacture in which the value of the originating nuts and oil seeds of heading Nos. 08.01, 08.02 and 12.02 to 12.07 used exceeds 60% of the ex-works price of the product
	- Others	Manufacture in which all the materials used are classified in a heading other than that of the product, provided the value of any materials of Chapter 17 used does not exceed 30% of the ex- works price of the product
20.09	Fruit juices (including grape must) and vegetable juices, unfermented and not containing added spirit, whether or not containing added sugar or other sweetening matter	Manufacture in which all the materials used are classified in a heading other than that of the product, provided the value of any materials of Chapter 17 used does not exceed 30% of the ex- works price of the product

Declaration of the Delegation of Iceland

Presently Iceland practices a system of duty free import of tomatoes from WTO member states between 1 November and 15 March every year. This practice will not be altered with regard to the Kingdom of Morocco without prior consultations with a view to secure that the present conditions will be maintained.